

«QazaqGaz» ҰҚ» АҚ

**ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарына сәйкес жеке
қаржылық есептілік және тәуелсіз аудитордың
аудиторлық есебі**

2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

Мазмұны

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі

Жеке қаржылық есептілік

Қаржылық жағдай туралы жеке есеп	1-2
Жиынтық табыс туралы жеке есеп	3
Ақша қаражатының қозғалысы туралы жеке есеп	4
Капиталдағы өзгерістер туралы жеке есеп	5

Жеке қаржылық есептілікке ескертпелер

1 Компания туралы ақпарат	6
2 Қаржылық есептілікті дайындау негіздері	7
3 Маңызды есепті пайымдаулар, бағалау мәндері және жорамалдар	10
4 Есеп саясатының маңызды аспектілеріне шолу	14
5 Негізгі құралдар	20
6 Еншілес ұйымдарға инвестициялар	21
7 Бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар	22
8 Байланысқан тараптарға берілген несиелер	22
9 Табыс салығынан басқа, өтелуге жататын ҚҚС және салықтар бойынша алдын ала төлем	24
10 Басқа да айналымнан тыс және айналымдағы қаржы активтері	24
11 Тауар-материалдық қорлар	25
12 Ақша қаражаты мен оның баламалары	25
13 Сауда және басқа да дебиторлық берешек	26
14 Капитал	26
15 Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	28
16 Алынған несиелер	28
17 Қаржылық кепілдік шарттары бойынша міндеттемелер	29
18 Сауда кредиторлық берешек	29
19 Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім	30
20 Сатудың өзіндік құны	30
21 Басқару ақысы	30
22 Жалпы және өкімшілік шығыстар	31
23 Өткізу шығыстары	31
24 Дивидендтер бойынша кіріс	31
25 Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісімен есептелген пайыздық кіріс	31
26 Қаржылық шығыстар	32
27 Табыс салығы бойынша шығыстар	32
28 Байланысты тараптармен операциялар	34
29 Шарттық және шартты міндеттемелер	38
30 Қаржы құралдары, қаржы тәуекелдерін басқарудың мақсаты мен саясаты	39
31 Сегменттік есептілік	48
32 Есеп беру күннен кейінгі оқиғалар	48

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі

«QazaqGaz» ҰК» АҚ акционеріне, Директорлар кеңесіне және басшыларына:

Біздің пікір

Біздің пікірімізше, жеке қаржылық есептілік «QazaqGaz» «ҰК» АҚ (бұдан әрі – «Компания») 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жеке қаржылық жағдайын, сонымен қатар көрсетілген күнге аяқталған жылдағы Компанияның жеке қаржылық нәтижелері мен ақша қаражатының қозғалысын барлық маңызды жағынан ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарына сәйкес шынайы түрде көрсетеді.

Аудит мәні

Біз Компанияның келесілерді қамтитын жеке қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік:

- 2024 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық жағдай туралы жеке есеп;
- көрсетілген күнмен аяқталған жылдағы жиынтық табыс туралы жеке есеп;
- көрсетілген күнмен аяқталған жылдағы ақша қаражатының қозғалысы туралы жеке есеп;
- көрсетілген күнмен аяқталған жылдағы капиталдағы өзгерістер туралы жеке есеп;
- есеп саясаты туралы маңызды ақпарат және басқа да түсіндірме ақпаратын қоса алғанда, жеке қаржылық есептілікке ескертпелер.

Пікір білдіру негіздемесі

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына (ХАС) сәйкес жүргіздік. Осы стандарттар бойынша біздің жауапкершілігіміз бұдан әрі біздің есебіміздің «Аудитордың жеке қаржылық есептілік аудиті үшін жауапкершілігі» бөлімінде сипатталған.

Біздің аудиторлық дәлелдер пікір білдіруіміз үшін негіз болуға жеткілікті әрі тиісті деп есептейміз.

Тәуелсіздік

Біз Бухгалтерлерге арналған халықаралық әдеп стандарттары кеңесі шығарған Кәсіби бухгалтерлердің халықаралық әдеп кодексіне (Халықаралық тәуелсіздік стандарттарын қоса алғанда) (БХӘСК кодексі) және Қазақстан Республикасындағы біздің жеке қаржылық есептілік аудитімізге қолданылатын әдеп талаптарына сәйкес Компанияға тәуелсіз болып табыламыз. Біз жеке қаржылық есептілік аудитімізде қолданылатын БХӘСК кодексіне және Қазақстан Республикасының әдеп талаптарына сәйкес басқа да әдеп міндеттемелерін орындадық.

Біздің аудиторлық тәсіліміз

Қысқаша шолу

Маңыздылығы	Тұтастай алғанда Компанияның жеке қаржылық есептілігі деңгейіндегі маңыздылығы: 8,000,000 мың қазақстандық теңге, бұл сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсімнің 0.75% құрайды.
Аудиттің негізгі мәселелері	- Еншілес ұйымдарға салынған инвестициялардың құнсыздануы. «GPC Investment» ЖШС сатып алуды және күтілетін сатуды есепке алу. - Газ сатып алу бойынша кредиторлық берешек.

Аудитті жоспарлау кезінде біз маңыздылықты анықтап, жеке қаржылық есептіліктің маңызды бұрмалану тәуекелдерін бағаладық. Атап айтқанда, біз басшылықтың субъективті пайымдауларына талдау жасадық, мысалы болжамдар жасау және табиғатынан белгісіз болашақ оқиғаларды қарастыруды қамтитын маңызды бухгалтерлік бағалауларына. Басқа аудиттердегідей, біз басшылықтың ішкі бақылау жүйелерін айналып өту қаупін, оның ішінде, бірақ онымен шектелмей, орынсыз әрекеттердің салдарынан елеулі бұрмалану қаупін тудыратын бұрмалаушылық белгілерінің болуын бағалауды қарастырдық.

Аудит көлемін біз Компанияның құрылымын, Компания пайдаланатын бухгалтерлік процестер мен бақылауларды ескере отырып, сондай-ақ Компания өз қызметін жүзеге асыратын саланың ерекшелігін ескере отырып, тұтастай алғанда жеке қаржылық есептілік туралы пікірімізді білдіру үшін жұмыстарды жеткілікті көлемде орындай алатындай етіп анықтадық.

Маңыздылық

Біздің аудит көлемін анықтауда маңыздылықты қолдануымыз әсер етті. Аудитте жеке қаржылық есептілікте елеулі бұрмауланулар болмауына негізделген орынды сенімділікті басшылыққа алады. Бұрмалау алаяқтық немесе қателіктер нәтижесінде пайда болуы мүмкін. Егер олар жеке немесе жиынтықта пайдаланушылардың осы жеке қаржылық есептілік негізінде қабылданатын экономикалық шешімдеріне әсер етуі мүмкін деп негізді түрде болжауға болатын болса, олар маңызды болып саналады.

Кәсіби пайымдауымызға сүйене отырып, біз төмендегі кестеде көрсетілгендей, маңыздылық үшін, оның ішінде Компанияның жеке қаржылық есептілігі деңгейінде маңыздылық үшін белгілі бір сандық шекті мәндерді орнаттық. Осы мәндердің көмегімен және сапалық факторларды ескере отырып, біз аудиттің көлемін, сондай-ақ аудиторлық шаралардың сипатын, мерзімдерін және көлемін анықтадық және егер болса (жеке және жиынтықта алынған) бұрмаланулардың тұтастай жеке қаржылық есептілікке әсерін бағаладық.

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі (жалғасы)

3-бет

Тұтастай алғанда Компанияның жеке қаржылық есептілігі деңгейіндегі маңыздылық	8,000,000 мың қазақстандық теңге
--	----------------------------------

Біз оны қалай анықтадық	Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсімнің шамамен 0.75%
--------------------------------	---

Маңыздылық деңгейін анықтау үшін қолданылған базалық көрсеткіштің негіздемесі	Біз салыққа дейінгі пайданы маңыздылық деңгейін анықтау үшін базалық көрсеткіш ретінде қарастырдық, бірақ оның дивидендтік кірістерге тәуелділігімен байланысты жоғары құбылмалылығына байланысты біз сатып алушылармен келісімшарттар бойынша түсімді пайдалануды шештік, ол неғұрлым тұрақты көрсеткіш болып табылады, сонымен қатар акционер Компания қызметінің нәтижелерін бағалау үшін пайдаланады. Біз маңыздылықты 0.75% деңгейінде белгіледік, бұл осы сектордағы пайда табуға бағытталған кәсіпорындар үшін қолданылатын қолайлы сандық мән шектерінің диапазонына түседі.
--	--

Аудиттің негізгі мәселелері

Аудиттің негізгі мәселелері – бұл, біздің кәсіби пайымдауымызға сәйкес, ағымдағы кезеңдегі жеке қаржылық есептілік аудиті үшін ең маңызды болып табылатын мәселелер. Бұл мәселелер тұтастай алғанда жеке қаржылық есептілік аудиті аясында және осы есеп беру туралы пікірімізді қалыптастыру кезінде қарастырылды және біз бұл мәселелер бойынша жеке пікір білдірмейміз.

Аудиттің негізгі мәселелері

Аудиттің негізгі мәселесі бойынша қандай аудиторлық рәсімдер жүргізілді

Еншілес ұйымдарға инвестициялардың құнсыздануы

Жеке қаржылық есептіліктегі 3 және 6 ескертпелер

2024 жылы Компанияның еншілес ұйымдарының табыстылығына қарыз алудың пайыздық мөлшерлемелерінің жоғарылауы, газ транзитінің төмендеуі және еншілес ұйымдар өз қызметін жүзеге асыратын экономикалық ортадағы өзгерістер әсер етті. Бұл Компанияның еншілес ұйымдарына баланстық құны 992,343,260 мың теңге инвестициялар болатын 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша құнсыздануы мүмкін екенін көрсетеді.

Инвестициялардың өтелетін сомасы оларды пайдалану құндылығын ескере отырып айқындалды. Өтелетін соманы анықтау болашақтағы болжамды ақша ағындарына, дисконттау мөлшерлемелеріне және негізгі өндірістік шығындар деңгейіне қатысты айтарлықтай пайымдаулар мен басшылықтың болжамдарын талап етеді. Бұл болжамдар нарықтық жағдайлардың белгісіздігіне байланысты айтарлықтай құбылмалылыққа ұшырайды.

2024 жылы Компания инвестициялардың құнсыздануынан жалпы сомасы 11,210,251 мың теңге шығынды есепке алды (2023 жыл: 4,851,696 мың теңге).

Біз еншілес ұйымдарға салынған инвестициялардың баланстық құнының маңыздылығына және өтелетін соманы анықтау кезінде айтарлықтай пайымдау қажет екендігіне байланысты осы салаға назар аудардық.

Біздің процедураларымызға мыналар кірді:

- Біз ішкі процестер мен бақылаулар туралы түсінік алдық және еншілес ұйымдарға инвестициялардың құнсыздануын 36 ХҚЕС (IAS) сәйкестігін бағалау кезінде басшылық қолданатын әдістемені талдадық.
- Біз басшылық дайындаған құнсыздану моделдерін алдық, олармен таныстық және бағаладық. Біз ішкі нарықтағы тарифтер, экспорттық сату бағалары, тасымалдау және өндіру көлемі, дисконттау мөлшерлемелері, инфляция деңгейлері, елге төн төуекелдер және шетел валюталарының бағамдары сияқты модельдерде қолданылатын әдіснамалар мен болжамдарды талдау үшін бағалау бойынша сарапшыларымызды пайдаландық.
- Біз құнсыздану үлгілерінде басшылық қолданатын дисконттау мөлшерлемелерін талдау үшін бағалау бойынша сарапшыларымызды пайдаландық.
- Біз болашақ операциялық және күрделі шығындарды, сондай-ақ кіріс болжамдарын соңғы бекітілген бизнес-жоспарлар мен бюджеттермен салыстырдық.
- Біз құнсыздану модельдерінде қолданылатын негізгі болжамдарды ақша ағындарын тудыратын тиісті бірліктердің тарихи көрсеткіштерімен салыстырдық.
- Біз олардың құнсыздану нәтижелеріне ықтимал әсерін және өтелетін соманың ықтимал нәтижелерінің ауқымын бағалау үшін негізгі болжамдардың сезімталдығын талдадық.
- Біз 36 ХҚЕС (IAS) талаптарына сәйкестігі бойынша жеке қаржылық есептіліктің 3 және 6-ескертпелерінде тиісті ашуларды бағалауды жүргіздік.

Аудиттің негізгі мәселелері

Аудиттің негізгі мәселесі бойынша қандай аудиторлық рәсімдер жүргізілді

"GPC Investment" ЖШС сатып алуды және күтілетін сатуды есепке алу

Жеке қаржылық есептіліктегі 6 ескертпе

2024 жылғы 14 ақпанда Компания бас компания «Самұрық-Қазына» АҚ-нан, жалпы сомасы 38,737,143 мың теңгеге жай акциялар шығару жолымен «GPC Investment» ЖШС (бұдан әрі – «GPCI») 100% үлесін сатып алды. Компания 25% үлесін сақтай отырып, 2025 жылдың 30 маусымына дейін GPCI-дегі 75% үлесін сатуды жоспарлап отыр.

GPCI сатып алуды есепке алу және оны кейін сатуға арналған актив ретінде жіктеу және бағалау 5 ХҚЕС (IFRS) бойынша Компания басшылығының маңызды пікірлерін, соның ішінде сату ықтималдығын бағалауды және осы активтің құнын бағалауды талап етеді.

Біз сатуға арналған активтің баланстық құнының маңыздылығына және оның айтарлықтай бухгалтерлік пайымдаулар мен бағалауларды қамтитындығына байланысты осы мәмілеге назар аудардық.

Біздің процедураларымызға мыналар кірді:

- Біз Компания мен бас компания арасындағы GPCI сатып алу-сату шартын талдадық.
- Біз GPCI қатысу үлесінің 75% күтілетін іске асыруға қатысты Компания мен әлеуетті сатып алушы арасындағы сатып алу-сату шартының алдын ала нұсқасын және тараптардың бұл мәмілені 2025 жылы аяқтау ниетін растайтын құжаттардың тиісті алдын ала нұсқаларын талдадық.
- Біз сатып алу күніне GPCI активтері мен міндеттемелерінің сатып алу құны мен баланстық құнына талдау жасадық.
- Біз GPCI құрылтай шартының жобалық нұсқасын және корпоративтік басқаруды сипаттайтын құжаттардың басқа жобалық нұсқаларын және мүшелер, Бақылау кеңесі және бас директор деңгейіндегі негізгі шешімдерді қабылдау процесін талдадық.
- Жоғарыда аталған талданған құжаттардың негізінде біз GPCI бақылауын бағалау үшін ең маңызды әрекеттер туралы түсінік алдық.
- Біз басшылықпен олардың жоспарларын, мәмілені белгіленген мерзімде аяқтау ықтималдығын және GPCI бақылауының ауысуын талдауды талқыладық.
- Біз сатуға арналған активтің өділ құнын 2024 жылдың 31 желтоқсанындағы баланстық құнымен салыстырдық.
- Біз GPCI қатысу үлесінің 75% күтілетін іске асырумен байланысты операциялар мен ашуларды есепке алу тәртібін қарауға көмектесу үшін бухгалтерлік есеп бойынша техникалық мамандарды қатыстырдық.
- Біз Компанияның жеке қаржылық есептілігіне 6-ескертпеде 5 ХҚЕС (IFRS) талаптарына сәйкестігіне тиісті ақпаратты бағалауын жүргіздік.

Аудиттің негізгі мәселелері

Аудиттің негізгі мәселесі бойынша қандай аудиторлық рәсімдер жүргізілді

Газ сатып алу бойынша кредиторлық берешек

Жеке қаржылық есептілікке 3 және 18 ескертпелер

2023 және 2024 жылдары Компания өзінің негізгі жеткізушілерінің бірінен тауарлық газды баға келісімсіз сатып алды. 2025 жылғы 14 ақпанда екі тарап 2023-2033 жылдарға арналған газ сатып алу шартына қол қойды.

Компания 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компания қол қойған шарттағы бағалар негізінде 266,342,015 мың теңге сомасындағы кредиторлық берешекті мойындады.

Біз кредиторлық берешектің маңыздылығына байланысты және есеп беру күнінен кейін тараптар келісімшартқа қол қойғанын ескере отырып, осы салаға назар аудардық.

Біздің процедураларымызға мыналар кірді:

- Біз компания қол қойған 2023-2033 жылдарға арналған газ сатып алу шартын зерттедік.
- Біз 2024 жылғы 31 желтоқсанда жеткізушіден 266,342,015 мың теңге сомаға кредиторлық берешекті растайтын хат алдық.
- Біз кредиторлық берешекті есептеудің математикалық дұрыстығын тексердік.
- Біз ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарының талаптарына сәйкестігі үшін жеке қаржылық есептіліктің 3 және 18-ескертпелерінде тиісті ақпаратты бағалауды жүргіздік.

Өзге ақпарат

Басшылық өзге ақпарат үшін жауапты болады. Өзге ақпарат жылдық есепті қамтиды (бірақ жеке қаржылық есептілікті және осы есеп туралы біздің аудиторлық есебімізді қамтымайды), жылдық есеп бізге аудиторлық есебіннің күнінен беріледі деп күтілуде.

Жеке қаржылық есептілік туралы біздің пікіріміз өзге ақпаратқа қолданылмайды және біз осы ақпаратқа қатысты қандай да бір нысанда сенім білдіретін қорытынды шығармаймыз.

Біздің жеке қаржылық есептілік аудитін жүргізуімізге байланысты біздің міндетіміз жоғарыда көрсетілген өзге ақпаратпен танысу және өзге ақпарат пен жеке қаржылық есептілік немесе аудит жүргізу барысында алған біздің білім арасында елеулі сәйкессіздік болуы және өзге ақпаратта басқа ықтимал маңызды бұрмаланулар болуы туралы мәселені қарау болып табылады.

Егер жылдық есеппен танысқан кезде біз онда елеулі бұрмалаушылық бар деген қорытындыға келсек, мұны корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалардың назарына жеткізуіміз керек.

Басшылықтың және корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалардың жеке қаржылық есептілігі үшін жауапкершілігі

Басшылық осы жеке қаржылық есептіліктің ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарына сәйкес дайындалуы мен әділ ұсынылуы үшін және алаяқтық немесе қателік салдарынан елеулі бұрмаланулар жоқ жеке қаржылық есептілікті дайындауға қажет деп санайтын ішкі бақылау жүйесі үшін жауапты.

Жеке қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық Компанияның өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетін бағалауға, тиісті жағдайларда қызметтің үздіксіздігіне қатысты мәліметтерді ашуға және басшылық Компанияны таратуға, оның қызметін тоқтатуға ниеттенген немесе оның қызметін таратудан немесе тоқтатудан басқа қандай да бір нақты баламасы болмаған жағдайларды қоспағанда, қызметтің үздіксіздігі туралы жорамал негізінде есептілік жасауға жауапты.

Корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалар Компанияның жеке қаржылық есептілігін дайындалуын қадағалауға жауапты.

Аудитордың жеке қаржылық есептілік аудиті үшін жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз жеке қаржылық есептілікте алаяқтық немесе қателіктер салдарынан елеулі бұрмалаулар жоқ екендігіне ақылға қонымды сенімділіктің болуы және біздің пікірімізді қамтитын аудиторлық қорытынды шығару болып табылады. Ақылға қонымды сенімділік – бұл жоғары деңгейдегі сенімділікті білдіреді, бірақ ол ХАС-қа сәйкес жүргізілген аудит маңызды бұрмалаулар болған жағдайда оларды әрқашан анықтайтындығына кепілдік бермейді. Бұрмалау алаяқтық әрекеттердің немесе қателіктердің нәтижесі болуы мүмкін және егер олар жеке немесе жиынтығында пайдаланушылардың осы жеке қаржылық есептілік негізінде қабылданатын экономикалық шешімдеріне әсер етуі мүмкін деп негізді түрде болжауға болатын болса, маңызды болып есептеледі.

ХАС-қа сәйкес жүргізілетін аудит аясында біз кәсіби пайымдауды қолданамыз және бүкіл аудит барысында кәсіби күдікшілікті сақтаймыз. Сонымен қатар, біз келесі әрекеттерді орындаймыз:

- алаяқтық әрекеттер немесе қателіктер салдарынан жеке қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін анықтаймыз және бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық рәсімдерді әзірлейміз және жүргіземіз; біздің пікірімізді білдіруге негіз болу үшін жеткілікті және тиісті болып табылатын аудиторлық дәлелдемелерді аламыз. Алаяқтық әрекеттер нәтижесінде елеулі бұрмалануды анықтамау тәуекелі қателік нәтижесінде елеулі бұрмалануды анықтамау тәуекелінен жоғарырақ, себебі алаяқтық әрекеттер сөз байласуды, жалғандықты, қасақана өткізіп жіберуді, ақпаратты бұрмалап ұсынуды немесе ішкі бақылау жүйесінен тыс іс-әрекеттерді қамтуы мүмкін;
- Компанияның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікір білдіру мақсатында емес, мән-жайларға сәйкес келетін аудиторлық рәсімдерді әзірлеу мақсатында аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесі туралы түсінік аламыз;
- қолданылған есеп саясатының тиісті сипатын және басшылық есептеген бағалау мөндерінің негізділігін және ақпараттың тиісті ашылуын бағалаймыз;
- біз басшылықтың есеп жүргізу үшін үздіксіз қызмет негізін қолдануының орындығы туралы қорытынды жасаймыз, ал алынған аудиторлық дәлелдердің негізінде Компанияның өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетіне айтарлықтай күмән тудыруы мүмкін оқиғаларға немесе жағдайларға байланысты айтарлықтай белгісіздік бар ма деген қорытынды жасаймыз. Егер біз елеулі белгісіздіктің бар екендігі туралы қорытындыға келсек, біз аудиторлық есепте жеке қаржылық есептіліктегі ақпаратты тиісті түрде ашуға назар аударуымыз керек немесе, егер мұндай ақпаратты ашу тиісті түрде болмаса, пікірімізді өзгертуге тиістіміз. Біздің тұжырымдарымыз аудиторлық есеп жасалған күнге дейін алынған аудиторлық дәлелдерге негізделген. Алайда, болашақ оқиғалар немесе жағдайлар

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі (жалғасы)

8-бет

Компанияның өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетін жоғалтуына әкелуі мүмкін;

- тұтастай алғанда, жеке қаржылық есептіліктің ұсынылуын, оның құрылымы мен мазмұнын, оның ішінде ақпаратты ашуды, сондай-ақ жеке қаржылық есептіліктің оның негізінде жатқан операциялар мен оқиғаларды олардың дұрыс ұсынылуын қамтамасыз ету үшін бақылаймыз

Біз корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалармен өзара ақпараттық қатынастар жасаймыз, оларға өзге ақпараттан бөлек, жоспарланған аудиттің көлемі мен мерзімдерін, сондай ақ, аудит нәтижесінде туындаған маңызды ескертпелер туралы, оның ішінде, аудит барысында айқындалған ішкі бақылаудың маңызды жетіспеушіліктері туралы мәлімет береміз.

Біз сондай-ақ корпоративтік басқаруға жауапты тұлғаларға тәуелсіздікке қатысты барлық тиісті этикалық талаптарды сақтағанымыз туралы мәлімдеме береміз және бұл адамдарға аудитордың тәуелсіздігіне негізді түрде әсер ететін деп санауға болатын барлық қарым – қатынастар мен басқа да мәселелер туралы, ал қажет болған жағдайларда қауіптерді жою үшін қабылданған әрекеттер немесе сақтық шаралары туралы хабарлаймыз.

Корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалардың назарына жеткізген мәселелердің ішінен біз ағымдағы кезеңдегі жеке қаржылық есептілік аудиті үшін ең маңызды, сондықтан аудиттің негізгі мәселелері болып табылатын мәселелерді анықтаймыз. Біз бұл мәселелерді аудиторлық есебімізде сипаттаймыз, оларға осы мәселелер туралы ақпаратты жария етуге заңмен немесе нормативтік актімен тыйым салынған кезде немесе өте сирек жағдайларда қандай да бір мәселе туралы ақпарат біздің есепте хабарланбауы керек деген қорытындыға келгенде, мұндай ақпаратты хабарлаудың теріс салдары оның хабарламасының қоғамдық маңызды пайдасынан асып түседі деп негізді түрде болжауға болады деген жағдайлар кірмейді.

Нәтижелер бойынша тәуелсіз аудитордың осы аудиторлық есеп шығарылған тапсырманың жетекшісі – Алмаз Садыков.

«ПрайсуотерхаусКуперс» ЖШС атынан

Price Waterhouse Coopers LLP

Бекітілді:

А. Косрабаев
Азамат Конратбаев
Басқарушы директор
"ПрайсуотерхаусКуперс" ЖШС
(Қазақстан Республикасы Қаржы Министрлігінің
1999 жылғы 21 қазандағы № 0000005
Бас мемлекеттік лицензиясы)

Қол қойылды:

Аллогристов
Алмаз Садыков
Аудитор-орындаушы
(2019 жыл 8 ақпандағы №МФ-0000745
Біліктілік куәлігі)

2025 жылғы 28 ақпан
Астана, Қазақстан

«QazaqGaz» ҰК» АҚ
Қаржылық жағдай туралы жеке есеп
2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

Мың теңгемен	Ескерт.	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
АКТИВТЕР			
Айналымнан тыс активтер			
Негізгі құралдар	5	22.483.990	21.982.267
Барлау және бағалау бойынша активтер		2.193.772	2.193.772
Материалдық емес активтер		862.703	693.423
Инвестициялық жылжымайтын мүлік		90.108	92.110
Еншілес ұйымдарға инвестициялар	6	992.343.260	961.010.470
Бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар	7	90.387.688	90.387.688
Айналымнан тыс активтер үшін берілген аванстар		1.331.459	1.836.519
Байланысты тараптарға берілген несиелер	8	40.976.984	45.533.726
Өтелуге жататын ҚҚС	9	62.241.844	60.412.513
Кейінге қалдырылған салық активтері	27	30.775.828	8.645.453
Басқа да айналымнан тыс қаржы активтері	10	5.028.994	9.664.721
Басқа да айналымнан тыс қаржылық емес активтері		1.558.993	—
Банк салымдары		261.250	380.489
		1.250.536.873	1.202.833.151
Айналымдағы активтер			
Қорлар	11	84.319.408	54.616.846
Сауда және басқа да дебиторлық берешек	13	286.165.110	287.614.003
Берілген аванстар		1.087.643	503.421
Байланысты тарапқа берілген қарыздар	8	9.218.008	46.358.949
Қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешек		3.128.257	3.282.962
Табыс салығынан басқа салықтар бойынша алдын ала төлем	9	152.856.058	70.034.579
Корпоративтік табыс салығы бойынша алдын ала төлем	27	37.013.244	22.387.901
Басқа да айналымдағы қаржы активтері	10	70.308.021	65.144.391
Басқа да айналымдағы активтер		328.161	3.570.981
Банк салымдары		—	3.946
Ақша қаражаты мен оның баламалары	12	470.642.884	19.215.687
		1.115.066.794	572.733.666
Сатуға арналған активтер	6	81.000.000	—
		1.196.066.794	572.733.666
АКТИВТЕРДІҢ ЖИЫНЫ		2.446.603.667	1.775.566.817

«QazaqGaz» ҰК» АҚ

Қаржылық жағдай туралы жеке есеп

2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін (жалғасы)

А.М. Ақан
Басқарма төрағасының экономика
және қаржы жөніндегі орынбасары

Басқарма төрағасының экономика, және қаржы жөніндегі орынбасары

Е.Н. Бораев
Бас бухгалтер

«QazaqGaz» ҰК» АҚ
Жиынтық табыс туралы жеке есеп
2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

Мың теңгемен	Ескерт.	2024 ж.	2023 ж.
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім	19	1.111.267.550	958.012.066
Сатудың өзіндік құны	20	(793.311.199)	(556.009.093)
Жалпы пайда		317.956.351	402.002.973
Басқару ақысы	21	47.568.050	493.854
Жалпы және әкімшілік шығыстар	22	(18.433.256)	(37.546.490)
Өткізу шығыстары	23	(435.815.205)	(417.777.013)
Күтілетін несиелік зиян резервін есептеу		(2.192.227)	(1.389.746)
Басқа да операциялық кірістер		3.067.558	1.198.232
Басқа да операциялық шығыстар		(1.975.037)	(2.884.444)
Операциялық шығын		(89.823.766)	(55.902.634)
Дивидендтер бойынша кіріс	24	561.092.544	27.866.614
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісімен есептелген пайыздық кіріс	25	37.866.861	35.566.525
Қаржылық кіріс		2.133.435	935.843
Қаржылық шығындар	26	(16.434.389)	(35.103.949)
Оң бағамдық айырма, нетто		(35.760.378)	20.234.592
Еншілес ұйымға салынған инвестициялардың құнсыздануынан болған залал	6	(11.210.251)	(4.851.696)
Салық салынғанға дейінгі пайда / (шығын)		447.864.056	(11.254.705)
Табыс салығы бойынша экономия	27	13.023.289	30.070.546
БІР ЖЫЛҒЫ ТАЗА ПАЙДА		460.887.345	18.815.841
Басқа жиынтық кіріс			-
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерін қайта бағалаудан жүзеге асырылмаған залал		(107.241)	-
Келесі кезеңдерде пайда немесе залал ретінде қайта жіктелуі мүмкін таза жиынтық залал		(107.241)	-
Табыс салығын шегергендегі жылдағы жиынтық табыс		460.780.104	18.815.841
Акцияға пайда			
Бас компанияға келетін жылғы акцияға арналған базалық және бөлінген пайда	14	1,23	0,05

А.М. Ақан

Басқарма төрағасының экономика және қаржы жөніндегі орынбасары

Е.Н. Божаев

Бас бухгалтер

«QazaqGaz» ҰК» АҚ
Ақша қаражатының қозғалысы туралы жеке есеп
2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

Мың теңгемен	Ескерт.	31 желтоқсанға аяқталған жыл үшін	
		2024 ж.	2023 ж.
Операциялық қызметтен болған ақша ағындары			
Сатып алушылардан түсімдер		1.182.962.506	880.553.751
Басқару ақысынан түсетін табыс		53.829.332	—
Алынған пайыздар		26.776.800	16.100.410
Тарифті қайта есептеуге байланысты түсімдер		22.239.953	—
Басқа да түсімдер		1.968.264	2.875.721
Өнім берушілерге төлемдер		(1.306.563.210)	(873.846.231)
Төленген табыс салығы		(21.240.000)	(5.801.756)
Басқа да салықтар және бюджетке төлемдер		(30.309.373)	(7.394.310)
Төленген пайыздар	30	(14.366.479)	(21.981.225)
Жұмыскерлерге төлемдер		(3.950.186)	(3.768.883)
Басқа да төлемдер		(10.132.052)	(6.011.369)
Операциялық қызметте пайдаланылатын таза ақша ағындары		(98.784.445)	(19.273.892)
Инвестициялық қызметтен болған ақша ағындары			
Қарыздық бағалы қағаздарды өтеу		61.850.600	—
Банк салымдарын қайтару		273.944	1.922.794
Еншілес ұйымдар мен бірлескен кәсіпорындардан алынған дивидендтер	28	561.092.544	27.866.614
Басқа активтерді сатудан түскен түсімдер		—	1.527.233
Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ноттарын өтеуден түскен түсімдер		—	100.256.959
Байланысты тарап өтеген несиелер		62.150.913	54.516.116
Ұзақ мерзімді қаржы активтерін сатып алу		(65.514.443)	(63.260.261)
Банк салымдарын орналастыру		—	(15.634)
Негізгі құралдарды, материалдық емес активтерді және барлау мен бағалау бойынша активтерді сатып алу		(1.497.346)	(160.349)
Байланысты тараптарға берілген қарыздар		(10.982.100)	(95.551.186)
Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ноттарын сатып алу		—	(70.256.959)
Еншілес ұйымдарға инвестициялар	6	(69.579.346)	(276.590.724)
Инвестициялық қызметте алынған / (пайдаланылған) таза ақша ағындары		537.794.766	(319.745.397)
Қаржылық қызметтен болған ақша ағындары			
Жалғыз акционерге төленетін дивидендтер	14, 28	(22.809.827)	(27.065.364)
Жалдау бойынша міндеттемелерді өтеу	30	—	(60.268)
Банктік қарыздар бойынша өтеу	30	—	(73.646.650)
Байланысты тараптан алынған қарыздарды өтеу	16, 30	(8.222.333)	(8.504.752)
Қаржылық қызметте пайдаланылған таза ақша ағындары		(31.032.160)	(109.277.034)
Ақша қаражаты мен оның баламаларындағы таза өзгеріс		407.978.161	(448.296.323)
Ақша қаражаты мен оның баламалары бойынша таза бағамдық айырма		43.449.036	263.033
Жыл басындағы ақша қаражаты мен оның баламалары		19.215.687	467.248.977
Жыл соңындағы ақша қаражаты мен оның баламалары		470.642.884	19.215.687

А.М. Ақан

Басқарма төрағасының экономика және қаржы жөніндегі орынбасары

Е.Н. Бокбаев

Бас бухгалтер

«QazaqGaz» ҰК» АҚ
Капиталдағы өзгерістер туралы жеке есеп
2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

Мың теңгемен	Ескерт.	Жарғылық капитал	Қосымша төленген капитал	Басқа резервтер	Бөлінбеген пайда	Жиыны
2022 ж. 31 желтоқсанға		430.959.489	23.470.656	-	617.802.008	1.072.232.153
Бір жылғы таза пайда		-	-	-	18.815.841	18.815.841
Бір жылғы жиынтық кіріс жиыны		-	-	-	18.815.841	18.815.841
Акциялар шығарылымы	14	16.915.397	-	-	-	16.915.397
Дивидендтер	14	-	-	-	(27.065.364)	(27.065.364)
2023 ж. 31 желтоқсанға		447.874.886	23.470.656	-	609.552.485	1.080.898.027
Бір жылғы таза пайда		-	-	-	460.887.345	460.887.345
Жылдағы басқа да толық шығын		-	-	(107.241)	-	(107.241)
Бір жылғы жиынтық кіріс жиыны		-	-	(107.241)	460.887.345	460.780.104
Акциялар шығарылымы	14	48.031.310	-	-	-	48.031.310
Дивидендтер	14	-	-	-	(22.809.827)	(22.809.827)
2024 ж. 31 желтоқсанға		495.906.196	23.470.656	(107.241)	1.047.630.003	1.566.899.614

А.М. Ақан
Басқарма төрағасының экономика
және қаржы жөніндегі орынбасары

Е.Н. Бокаев
Бас бухгалтер

1 Компания туралы ақпарат

«QazaqGaz» ҰК» АҚ («Компания» немесе «QG») Қазақстан Республикасы Үкіметінің (бұдан әрі - «Үкімет») 2000 жылғы 5 ақпандағы № 173 Қаулысының негізінде бекітілген және 2000 жылғы 13 наурыздағы жабық акционерлік қоғам күйінде тіркелген акционерлік қоғам болып табылады. 2004 жылғы 9 маусымда Компания Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес акционерлік қоғам болып қайта тіркелді. Компанияның бас кеңсесі Қазақстан Республикасы, Астана қаласы, Есіл ауданы, Әлихан Бөкейхан көшесі, 12-үй мекенжайы бойынша тіркелген.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «Самұрық-Қазына» «QG»-ның жалғыз акционері болып табылады, ал «Самұрық-Қазына»-ның барлық еншілес ұйымдары Компанияның байланысты тараптары ретінде қарастырылады.

ҚР Үкіметінің 2012 жылғы 5 шілдедегі № 914 Қаулысына сәйкес «ҚазТрансГаз» газ және газбен қамсыздандыру саласында ұлттық оператор болып анықталды. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 30 қарашадағы № 852 қаулысымен «QG»-ға Ұлттық компания мәртебесі берілді. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 31 желтоқсандағы № 982 қаулысымен «ҚазТрансГаз» ҰК» АҚ «QazaqGaz» ҰК» АҚ болып өзгертілді. Компанияның ұлттық оператор ретіндегі негізгі міндеті Қазақстанның тауар газындағы ішкі мұқтаждықтарын сенімді қамтамасыз ету болып табылады.

Компания қызметінің негізгі бағыттарына мыналар кіреді:

- Қазақстанда магистральдық құбырлардың газ көлік жүйелерін жалпы дамыту үшін инвестициялық қызметті басқару;
- Қазақстанда газ кеніштерін әзірлеу үшін инвестициялық қызметті басқару;
- газ өнеркәсібінде жобаларды зерттеу және әзірлеу бойынша кеңес беру қызметтерін көрсету;
- шетелдік және жергілікті нарықтарда газды өткізу;
- газ өнеркәсібін дамытудың мемлекеттік бағдарламасын әзірлеу және ендіру бағдарламасына қатысу.

2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның келесі компанияларда иелік ету үлестері болды:

Атауы	Тіркелген жері	Негізгі қызмет	Иелік ету үлесі	
			2024 жыл	2023 жыл
«Интергаз Орталық Азия» АҚ (ИОА)	Қазақстан	Газды тасымалдау және сақтау, Қазақстанда газ құбырларына техникалық қызмет көрсету бойынша қызмет көрсету	100%	100%
АО «QazaqGaz Aймақ» («QG Aймақ»)	Қазақстан	Жергілікті энергия таратушыларға, заңды және жеке тұлғаларға газды сату	100%	100%
«QazaqGaz Өнімдері» ЖШС	Қазақстан	Келік қызметтері	100%	100%
«QazaqGaz Барлау және өндіру» ЖШС («QazaqGaz БӨ»)	Қазақстан	Табиғи газды және газ конденсатын өндіру	100%	100%
«QazaqGaz ғылыми-техникалық орталығы» ЖШС («QazaqGaz FTO»)	Қазақстан	Инженерлік жобалау, зерттеу қызметі	100%	100%
«ҚазТрансГаз Бишкек» ЖШС	Қырғызстан	«Бұқара газды облыс-Ташкент-Бишкек-Алматы» магистральды газ құбырын жөндеу-қалпына келтіру және жаңғырту жұмыстары	100%	100%
КТГ Файнэнс Б.В. («КТГ Файнэнс»)	Нидерландтар	Қаржылық қызмет	100%	100%
«ҚазМұнайГаз Сервис-NS» АҚ («ҚМГ Сервис-NS»)	Қазақстан	Гольф клубын салу және пайдалану	100%	100%
«Тегіс Мұнай» ЖШС («Тегіс Мұнай»)	Қазақстан	Табиғи газ өндіру	100%	100%
«Маңғышлақ Мұнай» ЖШС («Маңғышлақ Мұнай»)	Қазақстан	Геологиялық барлау және іздестіру жұмыстары	100%	100%
«АзияГаз Чунджа» ЖШС («АзияГаз Чунджа»)	Қазақстан	Газ тәріздес отынды құбырлар арқылы тасымалдау және өткізу, газбен жабдықтау объектілерін, мұнай құбырларын және мұнай-химия зауыттарын жобалау және пайдалану	100%	–
«GPC Investment» ЖШС («GPCI»)	Қазақстан	Газ өңдеу зауытының құрылысы	100%	–
«Азиялық Газ құбыры» ЖШС («АГҚ»)	Қазақстан	Қазақстан – Қытай газ құбырын салу және пайдалану	50%	50%
«Бейнеу-Шымкент газ құбыры» ЖШС («БШГ»)	Қазақстан	Бейнеу-Бозой-Шымкент газ құбырын салу және пайдалану	50%	50%
«АвтоГаз» ЖШС («АГ»)	Қазақстан	Автогазтолтыру компрессорлық станцияларды ұйымдастыру, пайдалану, салу және қызмет көрсету	50%	50%
«Отан Газ» ЖШС («ОГ»)	Қазақстан	Газды қайта өңдеу зауытын салу	50%	50%
«Бейнеу-Бозой-Шымкент 2» жеке компаниясы	Қазақстан	Бейнеу-Бозой-Шымкент газ құбырының екінші желісін салу және пайдалану	50%	–
«CS-14-Qostanay Ltd.» жеке компаниясы	Қазақстан	КС-14 компрессорлық станциясын және КС-14 магистральды газ құбырын қоса алғанда, құбыр инфрақұрылымының құрылысы	50%	–

1 Компания туралы ақпарат (жалғасы)

2023 жылы «Qazaq Gas Qurylys» ЖШС «QazaqGaz ғылыми-техникалық орталығы» ЖШС болып өзгертілді.

2023 жылы «ҚазТрансГаз Өнімдері» ЖШС атауы «QazaqGaz Өнімдері» ЖШС болып өзгертілді.

2023 жылдың 31 мамырында «Маңғышлақ-Мұнай» ЖШС жарғылық капиталындағы 100% үлесін QazaqGaz ҰК АҚ-на беру арқылы «Тегіс Мұнай» ЖШС жарғылық капиталын азайту туралы шешім қабылданды. «Маңғышлақ-Мұнай» ЖШС «Тегіс Мұнай» ЖШС-нің 100% еншілес кәсіпорны болды.

2024 жылы «ҚазТрансГаз Аймақ» АҚ ребрендингтен өтіп, «QazaqGaz Аймақ» АҚ атауына ие болды.

2024 жылғы 14 ақпанда «QazaqGaz» ҰК» АҚ-ның 1 000 дана жай акциясы орналастыру бағасы 38 737 143 теңге бойынша, «Самұрық-Қазына» АҚ мен «QazaqGaz» ҰК» АҚ арасындағы беру шартына сәйкес, «GPC Investment» ЖШС-індегі 100% қатысу үлесін беру арқылы артықшылықты сатып алу құқығы негізінде орналастырылды. Жалпы сома – 38 737 143 мың теңге. 2024 жылғы 16 ақпанда «GPC Investment» ЖШС-індегі 100% қатысу үлесін «QazaqGaz» ҰК» АҚ-ның атына мемлекеттік қайта тіркеу рәсімі аяқталды.

2024 жылғы 7 қазанда «Самұрық-Қазына» АҚ мен «QazaqGaz» ҰК» АҚ арасында «АзияГаз Чунджа» ЖШС-нің (бұдан әрі – «АзияГаз Чунджа») жарғылық капиталындағы 100% қатысу үлесін беру туралы шартқа қол қойылды. 2024 жылғы 9 қазанда «QazaqGaz» ҰК» АҚ-ның 1 000 дана жай акциясы орналастыру бағасы бір акция үшін 9 294 167 теңге мөлшерінде, жалпы сомасы 9 294 167 мың теңге болатын көлемде Жалғыз акционердің атына орналастырылды.

Қосымша берілген жекелеген қаржылық есептілікті Компанияның Басқарма Төрағасының экономика және қаржы жөніндегі орынбасары мен бас бухгалтердің міндеттерін атқарушы 2025 жылғы 28 ақпанда шығаруға бекітті.

Бұл жекелеген қаржылық есептілік «QazaqGaz» ҰК» АҚ мен оның еншілес ұйымдарының шоғырландырылған қаржылық есептілігіне қосымша шығарылды. «QG» тобының шоғырландырылған қаржылық есептілігін Компанияның Басқарма Төрағасының экономика және қаржы жөніндегі орынбасары мен бас бухгалтері 2025 жылғы 28 ақпанда шығаруға бекітті.

2024 жылы Компанияға ағымдағы аудитор «PricewaterhouseCoopers» ЖШС көрсеткен аудиторлық және аудиторлық емес қызметтер тиісінше 55.765 мың теңге және нөл теңгені құрады (2023: 92.960 мың теңге және 81.700 мың теңге).

2 Қаржылық есептілікті дайындау негіздері

Компанияның қоса беріліп отырған жекелеген қаржылық есептілік Халықаралық қаржылық есептілік стандарттары жөніндегі Кеңес (ХҚЕС жөніндегі Кеңес) жариялаған редакцияда ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарына сәйкес әзірленді.

Жекелеген қаржылық есептілік, есеп саясатында және осы жекелеген қаржылық есептіліктің ескертпелерінде көрсетілгендей әділ құны бойынша бағаланатын активтер мен міндеттемелерді қоспағанда, тарихи құны бойынша бағалау қағидатына сәйкес дайындалды. Осы жекелеген қаржылық есептіліктегі барлық мөндер, өзгесі көрсетілген жағдайлардан басқа, мыңға дейін дөңгелектенген.

Жекелеген қаржылық есептілік қызметтің үздіксіздігі жорамалының негізінде дайындалды. Бұл жорамалды бағалау үшін Компания осы жекелеген қаржылық есептілікті дайындау кезінде қызметтің үздіксіздігі қағидатын қолдануын жалғастырып отырғанына көз жеткізу үшін түрлі стресс-тесттердің негізінде өтімділік болжамын орындады.

Шетел валюталарын қайта есептеу

Функционалдық валюта және білдіру валютасы

Жекелеген қаржылық есептілік Компанияның функционалдық валютасы болып табылатын қазақстандық теңгемен («теңге») берілді.

Валюталарды айырбастау бағамдары

Қазақстан Республикасында ресми айырбастау бағамдары ретінде Қазақстан қор биржасында («ҚҚБ») белгіленген орташа алынған валюта бағамдары қолданылады.

2 Қаржылық есептілікті дайындау негіздері (жалғасы)

2024 жылғы 31 желтоқсанға Қазақстан қор биржасының валюталық айырбастау бағамы 1 АҚШ доллары үшін 525,11 теңгеге және 1 ресей рублі үшін 4,88 теңге болды. Бұл бағамдар 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша АҚШ доллары мен ресей рублінде көрсетілген ақша активтері мен міндеттемелерді қайта есептеу үшін пайдаланылды (2023 жылы: 1 АҚШ доллары үшін 454,56 теңге және 1 ресей рублі үшін 5,06 теңге).

Операциялық орта

2024 жылғы қарашада Fitch Ratings халықаралық рейтингтік агенттігі Қазақстанның шетел валютасындағы ұзақ мерзімді эмитенттік дефолт рейтингін (IDR) тұрақты болжаммен «BBB» деңгейінде растады. Fitch мәліметтері бойынша, Қазақстанның «BBB» IDR өте үлкен сыртқы буфер, «BBB» рейтинг санатындағы үшінші ең үлкен тәуелсіз таза шетелдік актив (SNFA) позициясы, сондай-ақ жинақталған мұнай кірістерін үнемдеу арқылы қолдау көрсетілетін қаржыландыру икемділігін қамтамасыз етеді. Бұл факторларға өте жоғары тауарлық тәуелділік, экспорттың шоғырлану қаупі, жоғары инфляция, ішінара «BBB» рейтингі бар елдермен салыстырғанда аз дамыған макроэкономикалық саясат негізін көрсетеді және басқарудың әлсіз көрсеткіштерімен күреседі.

Қазақстан оның экспортының жартысынан астамын құрайтын шикі мұнай мен мұнай конденсаттарына өте тәуелді болып қалады деп күтілуде. Сонымен қатар, Қазақстанның шикі мұнайының 80%-ға жуығы Ресей арқылы Каспий құбыр консорциумы (КҚК) арқылы экспортталады, бұл геосаяси тәуекелді тудырады. Жақында кейбір бағыттарды өтараптандыруға қарамастан, шығындардың артықшылығын ескере отырып, үлес жоғары болып қалуы мүмкін.

Жалпы алғанда, Қазақстан Республикасының экономикасы дамушы нарықтарға тән кейбір сипатты белгілерді көрсетуді жалғастыруда. Бұл ерекшеліктерге сондай-ақ елден тыс еркін айырбасталмайтын ұлттық валюта және бағалы қағаздар нарығындағы өтімділіктің төмен деңгейі жатады, бірақ олармен шектелмейді.

Инфляция деңгейі 2024 жылдың ішінде салыстырмалы түрде тұрақты болды және 2023 жылғы желтоқсандағы 9,8%-бен салыстырғанда 2024 жылғы желтоқсанда 8,6%-ды құрады. 2024 жылы экономикалық өсу 2023 жылғы 5,1%-бен салыстырғанда 3,8%-ға дейін баяулады. Сарапшылар ЖІӨ өсімі 2025 жылы 5%-ға дейін жеделдейді деп болжайды.

Экономикалық орта Компанияның қызметіне және қаржылық жағдайына айтарлықтай әсер етеді. Басшылық Компанияның тұрақты жұмысын қамтамасыз ету үшін қажетті шараларды қабылдайды. Дегенмен, ағымдағы экономикалық ортаның болашақ әсерін болжау қиын және басшылықтың ағымдағы күтулері мен бағалаулары нақты нәтижелерден өзгеше болуы мүмкін.

Сонымен қатар, Қазақстан Республикасындағы мұнай-газ секторы Қазақстан Республикасындағы саяси, заңнамалық, салықтық және нормативтік өзгерістерге бейім болып қала береді. Қазақстан Республикасының экономикалық тұрақтылығының келешегі Үкімет қабылдаған экономикалық шаралардың тиімділігіне, сондай-ақ елдің саяси жүйесіндегі заңнамалық базаны дамытуға және жетілдіруге, яғни Компанияның бақылауынан тыс жағдайларға айтарлықтай тәуелді.

Украина аумағындағы қақтығыс және Ресейге қарсы санкциялардың әсері

2022 жылы басталған Украинадағы қақтығыс қаржылық есептілікке әсер ететін ХҚЕС бухгалтерлік есептің бірқатар ерекшеліктеріне әкелді. Көптеген елдер кейбір ресейлік заңды тұлғалар мен Ресей азаматтарына жаңа санкциялар енгізді және енгізуді жалғастыруда, соның ішінде ресейлік банктерге Swift жүйесін пайдалануына тыйым салу кіреді. Ағымдағы жағдайдың өзі, сондай-ақ шикізат бағасының ықтимал ауытқуы, валюта бағамдары, импорт пен экспорттық шектеулер, жергілікті материалдар мен қызметтердің қолжетімділігі және жергілікті ресурстарға қолжетімділік ТМД аумақтарында елеулі қызметі бар компанияларға тікелей әсер етті.

Ресей Қазақстанның ең ірі сауда серіктесі болып табылады. Ресей сонымен қатар экспортқа мұнайдың 80% дейін тасымалдайтын Каспий құбыр консорциумы (КҚК) арқылы негізгі сауда транзиттік нүктесі болып табылады. КҚК арқылы экспорттың шоғырлануы оның шығындарының артықшылығын ескере отырып, орта мерзімді перспективада жоғары деңгейде сақталады деп күтілуде. Қазақстан, атап айтқанда, Каспий теңізі арқылы Бакуге дейін және Германияға КҚК емес экспорттың басталуымен бағыттарды өтараптандыруға күш салуда, бірақ бұл жөнелтілімдер КҚК жылдық көлемінің шамамен 2%-ын құрайды.

Ағымдағы қақтығыс ресейлік жеткізушілерден сатып алуды тоқтатқан жағдайда тауарлық газ тапшылығы қаупіне, әсіресе жылыту маусымында, Ресей Федерациясының және/немесе жекелеген ресейлік компаниялардың ресейлік газды жеткізуден, қазақстандық газды өңдеуден бас тартуда, сондай-ақ КҚК жүйесі арқылы мұнай тасымалдауды шектеуде (іспе газ өндіруді азайту) қарсы санкциялар қаупіне әкелуі мүмкін. Қосымша жанама әсерлерге тауар бағасының, валюта бағамының, импорт пен экспорттың шектеулерінің, жергілікті материалдар мен қызметтердің қолжетімділігінің және жергілікті ресурстарға қолжетімділіктің ықтимал ауытқулары кіруі мүмкін.

2 Қаржылық есептілікті дайындау негіздері (жалғасы)

Компания өз қызметі шеңберінде ресейлік газды сатып алады және тасымалдауды ұйымдастырады. 2024 жыл ішінде ресейлік газ көлемінің үлесі сатып алынған газдың жалпы көлемінің 15% құрайды (2023 жылы: 4%). Сондай-ақ компанияның негізгі акционері Украина тарапынан санкцияларға ұшыраған қазақстандық қаржы институтында бағалы қағаздарды сатып алу және депозиттер орналастыру операциялары бар.

Ресеймен мәмілелерді жалғастыру Компания қызметіне екінші реттік санкцияларды қолдану қаупіне әкелуі мүмкін. АҚШ жариялаған санкциялар тізіміне сәйкес, кейбір ресейлік компаниялар өтеу мерзімі 14 күннен асатын жаңа қарызды немесе жаңа меншікті капиталды қамтитын транзакцияларды және басқа да операцияларды қаржыландыруға тыйым салатын «Non-SDN» (блокталмайтын санкциялар) тізіміне енгізілген. Компания басшылығы Ресейге қарсы санкциялардың Компания қызметіне ықтимал әсерін бағалауда және тәуекелдерді азайту үшін барлық мүмкін шараларды қабылдайды.

Қазіргі қақтығыстар мен экономикалық санкциялар Компанияға өлі айтарлықтай әсер еткен жоқ, бірақ қақтығыстың нәтижесіне және болашақ экономикалық санкцияларға қатысты елеулі белгісіздік сақталуда. Компания өз қызметінде Ресейге қарсы санкциялардың әсерін ескереді және жағымсыз әсерлерді барынша азайту үшін оларға тұрақты түрде мониторинг жүргізеді. Тәуекелдерді бастапқы бағалау және кейіннен санкциялық бағдарламалар мен тізімдерді жаңарту негізінде Компания ықтимал теріс салдарды азайту үшін іс-шаралар жоспарын әзірледі. Бұл әрекет жоспары жаңа тәуекелдер анықталған немесе бағдарламалар мен санкциялар тізімдері жаңартылған кезде жаңартылады.

2023 және 2024 жылдар ішінде Компания QazaqGaz тобының қызметіне әсер етуі мүмкін ЕО, Ұлыбритания және АҚШ санкцияларына байланысты тәуекелдерді талдау үшін тәуелсіз консультант тартты. Сарапшының қорытындысына сәйкес, Америка Құрама Штаттары, Ұлыбритания және Еуропалық Одақ салған санкцияларға байланысты тәуекелдер компания үшін ықтимал проблемаларды тудырмайды.

Ресейлік банктерге қатысты шектеу шараларын енгізгеннен кейін Компания банктік аударымдармен байланысты тәуекелдерге (соның ішінде АҚШ долларында, рубльде), сондай-ақ көрсетілген қызметтер үшін контрагенттермен өзара есеп айырысудың уақтылы болмауына және қиындықтарына тап болды. Қазіргі уақытта ресейлік банктермен өзара есеп айырысу басқа корреспондент-банк арқылы жүзеге асырылады және осы шоғырландырылған қаржылық есептілікті шығару күніне төлемдерде кешіктірулер болған жоқ.

Қолайлы географиялық орналасу дамыған инфрақұрылыммен және бәсекелестіктің жоқтығымен, сондай-ақ салыстырмалы көлемдегі балама газ бағыттарының жоқтығымен бірге Компанияның жақын болашақта құбыр жүйесі үшін тасымалдау көлемін қамтамасыз етеді. Компания сонымен қатар негізгі соңғы нарықтардағы (Қытай, Ресей және Орталық Азия) газға сұраныстың өсуінен пайда көреді.

2025 жылдың ақпанында Fitch Ratings QazaqGaz-тың ұзақ мерзімді дефолт рейтингтерін «тұрақты» болжаммен «BB+» деңгейінде растады. Бұл шешім (i) жаңа инвестициялық бағдарламаларға, (ii) газ тарифтерінің өсуіне және (iii) Қазақстандағы табиғи газды тұтынудың артуына байланысты болды. Қазақстан Республикасының экономикасы дамушы нарықтарға төн белгілерді, оның ішінде ұлттық валютаның сипаттамаларын және бағалы қағаздар нарығындағы өтімділік деңгейін көрсетуді жалғастыруда. Басшылық Компанияның тұрақты жұмысын қамтамасыз ету үшін қажетті шараларды қолдана отырып, ағымдағы өзгерістер мен олардың ықтимал әсерін бақылауды жалғастыруда.

Сонымен қатар, Қазақстан Республикасындағы мұнай-газ секторы Қазақстан Республикасындағы саяси, заңнамалық, салықтық және нормативтік өзгерістерге бейім болып қала береді. Қазақстан Республикасының экономикалық тұрақтылығының келешегі Үкімет қабылдаған экономикалық шаралардың тиімділігіне, сондай-ақ елдің саяси жүйесіндегі заңнамалық базаның дамуы мен жетілдірілуіне, яғни белгіленген талаптарға сай келмейтін жағдайларға айтарлықтай тәуелді.

Басшылық экономикадағы өзгерістердің көлемін немесе ұзақтығын болжай алмайды немесе олардың Компанияның болашақ қаржылық жағдайына ықтимал әсерін бағалай алмайды. Басшылық өзінің қалыпты бизнесінің бір бөлігі ретінде Еуропалық Одақтың, Шетелдік активтерді бақылау жөніндегі кеңсенің (OFAC) санкциялық тізімдеріндегі және кез келген басқа да қолданылатын санкциялардағы компаниялармен ынтымақтастыққа жол бермеу үшін барлық қолжетімді тетіктерді жүйелі түрде қабылдайды деп санайды және ағымдағы жағдайларда Компания қызметінің тұрақтылығы мен өсуін қолдау үшін барлық қажетті шараларды қабылдайды.

3 Маңызды есепті пайымдаулар, бағалау мәндері және жорамалдар

Компанияның жекелеген қаржылық есептілігін дайындау оның басшылығынан есептілікте көрсетілетін түсімдер, шығыстар сомасына, активтерге және міндеттемелерге, сондай-ақ есепті күнге шартты міндеттемелер мен активтер туралы ақпаратты ашуға әсер ететін бағалау мәндерін және болжауларды пайымдау мен анықтау енгізуді талап етеді. Дегенмен осы жорамалдар мен бағалау мәндеріне қатысты белгісіздік мұндай жорамалдар мен бағалаулар келешекте жасалатын активтің немесе міндеттеменің баланстық құнына қатысты едәуір түзетулер жасауды қажет етуі мүмкін нәтижелерге әкеліп соқтыруы мүмкін.

Компанияның есеп саясатын қолдану процесінде басшылық жекелеген қаржылық есептілікте мойындалған сомаларға едәуір ықпал ететін келесі пайымдауларды пайдаланды:

Өтелуге жататын ҚҚС резерві

Компания жылына кемінде бір рет өтелетін ҚҚС сомасының күмәнділігін талдайды.. Өтелуге жататын ҚҚС күмәнді сомасы бойынша резерв басшылықтың салық салынуға жататын ҚҚС-тың келешек айналымдарына және ҚҚС-ты ақша қаражатымен қайтаруға қатысты үміттеріне негізделген. Компания бұдан әрі ҚҚС-тың қайтарылуына немесе есепке алынуына өз құқығын қорғай алатындығын анықтау үшін басшылықтың елеулі пайымдаулары қажет. Барынша толық ақпарат 9-ескертпеде келтірілген.

Газды сатып алу келісімдері бойынша кредиторлық берешек

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның шартсыз газды сатып алу бойынша жалпы сомасы 266.342.015 мың теңгені құрайтын саудалық кредиторлық берешегі бар (18-ескертпе). Бұрынғы келісім-шарттардың тоқтатылуына, сондай-ақ бағаларды келісу және жаңа келісім-шарттар жасасу рәсімі әлі аяқталмағанына байланысты Компания кредиторлық берешекті шарт жобасында көрсетілген бағалар негізінде есептеу әдісімен таныды.

2025 жылдың 14 ақпанында 2023 жылдан 2033 жылға дейінгі кезеңге газды сатып алу туралы келісімге қол қойылды. Кредиторлық берешек ешқандай түзетулер мен өзгерістерді талап етпейді.

Еншілес ұйымдар мен бірлескен кәсіпорындарға салынған инвестициялардың құнсыздануы

Компания әрбір есепті күнге еншілес ұйымдарға инвестициялар құнсыздануының объективті куәліктерінің болуын бағалайды. Егер мұндай дәлелдер бар болып шықса, Компания дербес негізде бағаланатын инвестицияларға қатысты инвестициялардың өтелетін құнын есептейді. Инвестициялардың өтелетін құны екі өлшемнің ең үлкенін: сату шығындарын шегере отырып инвестициялардың әділ құнын және мен пайдалану құндылығын білдіреді. Егер инвестициялардың құны оның өтелетін құнынан асатын болса, инвестициялар құнсызданған болып есептеледі, ал инвестициялардың құны өтелетін сомаға дейін есептен шығарылады. Пайдалану құндылығы мұндай инвестицияларға қолданылатын тәуекелдерді ескере отырып түзетілген, ағымдығы нарықтық пайыздық мөлшерлемені пайдалана отырып есептелген, болжамды келешек ақша ағындарының дисконтталған құнын білдіреді.

Жекелеген еншілес ұйымдарға инвестиция құнсыздануының негізгі көрсеткіштері ретінде тасымалданатын газ көлемдеріндегі елеулі өзгерістер, теңгенің АҚШ долларына қатысты әлсіреуі, еншілес компаниялар арасында газ құбырларына жөндеу және техникалық қызмет көрсету қызметтерін беру арқылы көрінетін қайта құрылымдау процесі, сондай-ақ макроэкономикалық болжамдардың өзгеруі анықталды.

Өтелетін сома дисконтталған ақша ағыны үлгісінде қолданылатын дисконттау мөлшерлемесіне және күтілетін ақша түсімдері мен экстраполяция мақсатында пайдаланылатын өсу қарқынына барынша сезімтал. Компания ИОА, QG Аймақ, QazaqGaz FTO, ҚМГ Сервис-НС, GPCI және Азиягаз Чунджа компанияларына салынған инвестициялардың өтелетін сомасын бағалады.

3 Маңызды есепті пайымдаулар, бағалау мәндері және жорамалдар (жалғасы)

«Интергаз Орталық Азия» АҚ-на («ИОА») инвестициялар

Ақша қаражатын қозғалысқа келтіретін бірліктің өтелетін құны дисконтталған ақша ағыны үлгісін пайдалана отырып есептеледі. Дисконттау мөлшерлемесі салық салынғаннан кейінгі капиталдың орташа алынған құнынан алынды. Капиталдың орташа өлшенген құны қарызды да, меншікті капиталды да ескереді. Меншікті капиталдың құны ИОА инвестициясының күтілетін кірісінен алынады. Қарыз капиталының құны ИОА қызмет көрсетуге міндетті пайыздық несиелерге негізделген. Жеке бета-факторды қолдану арқылы тән тәуекел қосылды. Бета жалпыға қолжетімді нарық деректері негізінде бағаланды. Жыл сайынғы негізде бекітілетін бизнес-жоспар ақша қаражатының болжамды ағындары туралы ақпараттың негізгі көзі болып табылады. Онда газ тасымалдау көлемдерінің, кірістердің, шығыстардың және күрделі шығындардың болжамдары бар.

Тасымалдау мөлшерлемелері, сондай-ақ шығындардың инфляция қарқыны сияқты әртүрлі болжамдар қолданыстағы бағаларды, басқа макроэкономикалық факторларды және тарихи үрдістер мен ауытқуларды ескереді. Ақша ағындарының болжамы ICA бес жылдық бизнес-жоспарына, сондай-ақ 2055 жылға дейінгі болжам деректеріне негізделді, басшылықтың тарифтердің көтерілу деңгейінде операциялық және күрделі шығындардағы ықтимал өзгерістердің ағымдағы бағалауын пайдалана отырып есептелді. Есептеуде пайдаланылған негізгі болжамдар келесідей болжанған:

- Тасымалдау көлемі – бес жылдық болжамды кезеңдегі орташа жылдық өсу қарқыны; нарықтық өзгерістерге қатысты тарихи нәтижелер мен басшылықтың күтулеріне негізделген;
- Тасымалдау тарифі – бес жылдық болжамды кезеңнен кейінгі орташа жылдық өсу қарқыны мен инфляцияның ұзақ мерзімді болжамдарын ескере отырып, ішкі нарық үшін Табиғи монополияларды реттеу комитеті (ТРМҚК) бекіткен тарифтерге және экспорт пен транзитке тасымалдауға халықаралық контрагенттермен жасалған шарттар бойынша тарифтерге негізделген;
- Жылдық күрделі шығындар – басшылықтың тарихи тәжірибесіне және өндірістік процеске тікелей қатысатын қолданыстағы активтерді және басқа да негізгі құралдарды ұстауға арналған бес жылдық болжамды шығындарға, сондай-ақ жаңа жобаларға инвестицияларға негізделген;
- Макроэкономикалық болжамдар – модельде S&P Global және Oxford Economics халықаралық дереккөздерінің қосалқы болжамдары пайдаланылды, мысалы, тұтынушылық және өндіріс болжамдары, сондай-ақ пайыздық мөлшерлемелер, инфляция және алдағы 25 жылға болжамды доллар-теңге бағамы болжамдары. Тұтыну және өнім өзгерістері және доллар туралы деректер S&P Global, ал пайыздық мөлшерлеме мен инфляция болжамдары Oxford Economics-тен алынды.

Бес жылдық кезеңнен кейінгі ақша ағындары төменде көрсетілген болжамды өсу қарқынын пайдалана отырып экстраполяцияланады. Бұл өсу қарқыны газ саласының болжамдарына сәйкес келеді.

Төменде пайдалану құны анықталған және өтелетін соманың қайсысы ең сезімтал болып табылатын жорамалдар берілген:

Өтелетін құнына қатысты болжамдар:	31 желтоқсан 2024	31 желтоқсан 2023
5 жылдан кейін өсу қарқыны	5,14%	4%
Салыққа дейін дисконт пайызы	15,21%	16,96%;
Тасымалдау көлемі:		
- Қазақстан бойынша тасымалдау	1.032 млрд текше метр	1.073 млрд текше метр
- экспортқа газ тасымалдау	115 млрд текше метр	17 млрд текше метр
- халықаралық транзит	1.302 млрд текше метр	1.245 млрд текше метр
Тасымалдау тарифтері:		
- Қазақстан бойынша тасымалдау (мың текше метр)	5.471,08 теңгеден бастап	5.425,26 теңгеден бастап
- экспортқа газ тасымалдау (мың м3/100 км)	2,42 АҚШ доллары - 5 АҚШ доллары	2,42 АҚШ доллары - 5 АҚШ доллары
- халықаралық транзит (мың м3/100 км)	2,42 АҚШ доллары	2,42 АҚШ доллары – 2,9 АҚШ доллары

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша инвестицияның өтелетін құны 1.469.769.704 мың теңгені құрады (2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша: 1.249.897.550 мың теңге). Инвестициялардың өтелетін құны баланстық құнынан 747.863.853 мың теңгеге артық (2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша: 545.749.719 мың теңгеге).

3 Маңызды есепті пайымдаулар, бағалау мәндері және жорамалдар (жалғасы)

Төменде 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша маңызды жорамалдар үшін сезімталдық талдауы берілген:

Болжамдар	Болжамды өзгерту	Өтелетін соманың ұлғаюы/(азайуы)	Құнсыздану (Иә/Жоқ)
Өсу қарқыны	1%-ға арттыру	(93.764.384)	Жоқ
	1%-ға азайту	102.951.137	Жоқ
Дисконт мөлшерлемесі	1%-ға арттыру	(141.619.012)	Жоқ
	1%-ға азайту	163.674.095	Жоқ
Ішкі тасымалдау көлемі	1%-ға арттыру	80.013.303	Жоқ
	1%-ға азайту	(71.352.599)	Жоқ
Экспорттық тасымалдау көлемі	20% арттыру	49.234.542	Жоқ
	20%-ға азайту	(49.242.576)	Жоқ
Транзит көлемі	1%-ға арттыру	3.447.692	Жоқ
	1%-ға азайту	(3.448.468)	Жоқ
Ішкі тасымалдау тарифі	1%-ға арттыру	13.145.396	Жоқ
	1%-ға азайту	(13.144.821)	Жоқ
Экспорттық тасымалдау тарифі	20% арттыру	68.409.211	Жоқ
	20%-ға азайту	(68.463.639)	Жоқ
Транзиттік тариф	1%-ға арттыру	9.327.898	Жоқ
	1%-ға азайту	(9.328.085)	Жоқ

«QazaqGaz Aймақ» АҚ («QG Aймақ») инвестициялары

Ақша қаражатын өндіретін бірліктің өтелетін құны дисконтталған ақша ағындарының моделін қолдана отырып пайдалану құны ретінде анықталды. Ақша ағындарын бағалау көптеген субъективті факторларды, соның ішінде операциялық және қаржылық факторларды, ең жақсы дәлелдерді қолдана отырып қамтиды.

Дисконттау мөлшерлемесі капиталдың орташа өлшенген құнынан салық салуға дейін алынды. Капиталдың орташа өлшенген құны қарыз капиталын да, меншікті капиталды да ескереді. Меншікті капиталдың құны «QG Aймақ» инвестициялары бойынша күтілетін кірістіліктен алынады. Қарыз капиталының құны «QG Aймақ» қызмет көрсетуге міндетті пайыздық қарыздарға негізделген. Тән тәуекел жеке бета факторын қолдану арқылы енгізілді. Бета фактор жалпыға қол жетімді нарық деректері негізінде бағаланды.

Тасымалдау мөлшерлемелері, сондай-ақ шығындардың инфляция қарқыны сияқты әртүрлі болжамдар қолданыстағы бағаларды, басқа макроэкономикалық факторларды және тарихи үрдістер мен ауытқуларды ескереді. Есептеуде пайдаланылған негізгі болжамдар келесідей болжанған:

- Газды сатып алу және жеткізу көлемі – Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасының газ саласын дамытудың 2022–2026 жылдарға арналған кешенді жоспары және Қазақстан Республикасының 2024-2030 жылдарға арналған газ балансы негізінде, Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2020-2025 жж s of QG Aймақ;

- Тасымалдау тарифтері – Табиғи монополияларды реттеу комитеті (ТБКК) бес жылға бекіткен тарифтер негізінде және орташа жылдық өсу қарқыны мен бес жылдық болжамды кезеңнен кейінгі инфляцияның ұзақ мерзімді болжамдарын ескере отырып;

- Жылдық күрделі шығындар – басшылықтың тарихи тәжірибесіне және өндірістік процеске тікелей қатысатын қолданыстағы активтерді және басқа да негізгі құралдарды ұстауға арналған жоспарланған шығындарға, сондай-ақ жаңа жобаларға инвестицияларға негізделген.

Бес жылдық кезеңнен кейінгі ақша ағындары төменде көрсетілген болжамды өсу қарқынын пайдалана отырып экстраполяцияланады. Бұл өсу қарқыны газ саласының болжамдарына сәйкес келеді.

3 Маңызды есепті пайымдаулар, бағалау мәндері және жорамалдар (жалғасы)

Өтелетін құнына қатысты болжамдар:		31 желтоқсан 2024
5 жылдан кейін астам өсу қарқыны		5,16%
Салыққа алдындағы дейін дисконт мөлшерлемесі		15,74%
2030 жылға дейін газ сату көлемі		120,3 млрд. куб.м
2030 жылға дейін газ тасымалдау көлемі		94 млрд. куб.м
Тарифтер:		
- газ сату (мың текше метр)		от 27,6 тыс. тенге
- газ тасымалдау (мың текше метр)		от 4,2 тыс. тенге

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша инвестицияның өтелетін құны 284.627.866 мың теңгені құрады (2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша: 282.729.983 мың теңге). Инвестициялардың өтелетін құны баланстық құнынан 63.900.621 мың теңгеге артық (2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша: 72.577.508 мың теңгеге).

Төменде 2024 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша маңызды жорамалдар үшін сезімталдық талдауы берілген:

Болжамдар	Болжамды өзгерту	Өтелетін соманың ұлғаюы/(азайуы)	Құнсыздану (Иә/Жоқ)
Өсу қарқыны	1%-ға арттыру	(6.015.301)	Жоқ
	1%-ға азайту	6.268.082	Жоқ
	1%-ға арттыру	(18.340.404)	Жоқ
Дисконт мөлшерлемесі	1%-ға азайту	22.121.769	Жоқ
Газды сату және тасымалдау көлемі	5%-ға арттыру	49.439.508	Жоқ
	5%-ға азайту	(49.439.508)	Жоқ
Газды сату және тасымалдау тарифі	5%-ға арттыру	28.106.366	Жоқ
	5%-ға азайту	(28.106.366)	Жоқ

«QazaqGaz FTO» ЖШС, «АзияГаз Чунджа» ЖШС, «GPC Investment» ЖШС және «ҚазМұнайГаз Сервис-НС» АҚ инвестициялары

«QazaqGaz FTO» ЖШС, «АзияГаз Чунджа» ЖШС, «GPC Investment» ЖШС және «ҚазМұнайГаз Сервис-НС» АҚ инвестицияларының құнсыздану көрсеткіштерінің болуына байланысты Компания 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша құнсыздану көрсеткіштеріне талдау жасады. Талдау негізінде жоғарыда аталған компанияларға салынған инвестициялардың баланстық құны осы компаниялардың 2024 жылғы 31 желтоқсандағы таза активтерінен жоғары екені анықталды. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша QazaqGaz БӨ және Маңғышлақ Мұнай еншілес ұйымдары бойынша құнсыздану көрсеткіштері анықталған жоқ.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша инвестициялардың өтелетін сомасын бағалау нәтижесінде құнсыздану анықталды және Компания QazaqGaz FTO бойынша 864.975 мың теңге, АзияГаз Чунджа бойынша 9.294.167 мың теңге, GPC бойынша 576.109 мың теңге және ҚМГ Сервис-НС бойынша 475.000 мың теңге (2023 ж.: QazaqGaz FTO инвестициясы 275.257 мың теңге сомасына, Тегіс Мұнай 2.953.662 мың теңге сомасына және ҚМГ Сервис-НС 1.622.777 мың теңге сомасына) жеке кірістер туралы есепте құнсыздану шығынын таныды (6 ескертпе).

4 Есеп саясатының маңызды аспектілеріне шолу

Жаңа стандарттар, қолданыстағы стандарттар мен түсініктемелерге нақтылаулар мен түзетулер

2024 жылы Компания алғаш рет 2024 жылдың 1 қаңтарынан немесе одан кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енетін белгілі бір стандарттарды, түзетулерді және түсіндірмелерді қабылдады. Осы стандарттарды, түзетулерді және түсіндірулерді қабылдау Компанияның жекелеген қаржылық есептілігіне елеулі әсер еткен жоқ. Компания шығарылған, бірақ күшіне енбеген стандарттарды, түсіндірмелерді немесе түзетулерді ерте қабылдаған жоқ.

Жаңа стандарттар тізбесі, сондай-ақ түзетулер мен нақтылаулар төменде келтірілген:

- 16 ХҚЕС-ына «Жалдау: сатудағы және кері жалға алудағы жалдау міндеттемелері» түзетулері (2022 жылдың 22 қыркүйегінде шығарылған және 2024 жылдың 1 қаңтарынан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді).
- Міндеттемелердің қысқа мерзімді немесе ұзақ мерзімді болып жіктелуі – 1 IAS түзетулері (бастапқыда 2020 жылдың 23 қаңтарында шығарылған және кейіннен 2020 жылдың 15 шілдесінде және 2022 жылдың 31 қазанында түзетілген, 2024 жылдың 1 қаңтарынан немесе одан кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін толығымен күшіне енеді).
- ХҚЕС (IAS) 7 Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп пен 7 Қаржы құралдары: Ақпаратты ашып көрсету: Жеткізушілерді қаржыландыру келісімдеріне түзетулер (2023 жылдың 25 мамырында шығарылған).

Шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген стандарттар мен түзетулер

Төменде шығарылған, бірақ Компанияның жекелеген қаржылық есептілігін шығару күніне әлі күшіне енбеген жаңа стандарттар, түзетулер мен түсіндірмелер берілген. Компания осы стандарттарды, түзетулер мен түсіндірмелерді, егер қолданылса, күшіне енген күннен бастап қолдануға ниетті. Компания осы стандарттар мен түзетулер жекелеген қаржылық есептілікке елеулі әсер етеді деп күтпейді.

- ХҚЕС (IAS 21) Шектеулі айырбастау опционына түзетулер (2023 жылдың 15 тамызында шығарылған және 2025 жылдың 1 қаңтарынан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді).
- Қаржы құралдарын жіктеу мен бағалау талаптарына түзетулер - 9 ХҚЕС және 7 ХҚЕС-қа түзетулер (2024 жылдың 30 мамырында шығарылған және 2026 жылдың 1 қаңтарынан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді).
- 18 ҚЕХС «Қаржылық есептілікте ұсыну және ашып көрсету» (2024 жылдың 9 сәуірінде шығарылған және 2027 жылдың 1 қаңтарынан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді).
- IFRS 19 Мемлекеттік емес еншілес ұйымдар: Ақпаратты ашу (2024 жылдың 9 мамырында шығарылған және 2027 жылдың 1 қаңтарынан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді).
- ХҚЕС 14 Нормативтік кейінге қалдыру шоттары (2014 жылдың 30 қаңтарында шығарылған).
- 10 ХҚЕС және 28 ХҚЕС-ына түзетулер – Инвестор мен оның қауымдасқан ұйымы немесе бірлескен кәсіпорын арасындағы активтерді сату немесе салу (2014 жылдың 11 қыркүйегінде шығарылған және ХҚЕС белгілейтін күннен басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді).
- ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарына жыл сайынғы жақсартулар (2024 жылдың шілдесінде шығарылды және 2026 жылдың 1 қаңтарынан бастап күшіне енеді).

4 Есеп саясатының маңызды аспектілеріне шолу (жалғасы)

Әділ құнды бағалау

Жекелеген қаржылық есептілікте әділ құны бойынша бағаланатын барлық активтер мен міндеттемелер жалпы әділ құнды бағалау үшін елеулі болып табылатын ең төменгі деңгейдегі бастапқы деректердің негізінде әділ құн кездерінің төменде сипатталған иерархиясының шеңберінде жіктеледі:

- 1-деңгей – ұқсас активтер немесе міндеттемелер бойынша (қандай да бір түзетулерсіз) бөлсенді нарықта нарықтық баға белгілеулері;
- 2-деңгей – әділ құнды бағалау үшін маңызды болатын иерархияның ең төменгі деңгейіне жататын бастапқы деректер нарықта тікелей немесе жанама байқалатын болып табылатын бағалау үлгілері;
- 3-деңгей - иерархияның ең төмен деңгейіне жататын бастапқы деректердің әділ құнын бағалау үшін елеулі болатын бағалау модельдері нарықта қадағаланбайтын болып табылады.

Әділ құн туралы ақпаратты ашып көрсету мақсатында Компания активтер мен міндеттемелерді олардың сипатының, оларға төн сипаттамалар мен тәуекелдердің, сондай-ақ жоғарыда көрсетілгендей әділ құн кездерінің иерархиясында қолданылатын деңгейдің негізінде жіктеді.

Негізгі құралдар

Негізгі құралдар өзіндік құны бойынша бухгалтерлік есепте жиналған тозу мен құнсыздану бойынша жиналған шығындарды шегере отырып есептеледі.

Негізгі құралдардың тозуы пайдалы қызмет етудің есепті мерзімінің ішінде тікжелілік әдістің негізінде есептеледі.

	<u>Жылдар саны</u>
Ғимарат мен құрылысжайлар	20-50
Машиналар мен құрал-жабдықтар	3-30
Келік құралдары	5-20
Басқасы	3-20

Жерге арналған амортизация есептелмейді. Аяқталмаған құрылыс өзіндік құны бойынша ескерілген негізгі құралдардың аяқталмаған құрылысын білдіреді. Аяқталмаған құрылысқа құрылыстың, құрал-жабдықтың құны және басқа да тікелей шығындар кіреді. Аяқталмаған құрылыстың амортизациясы мұндай активтердің құрылысы аяқталғанда және олар пайдалануға берілген уақытта басталады.

Еншілес ұйымдар мен бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар

Еншілес ұйымдар мен бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар бастапқы құны бойынша жекелеген қаржылық есептілікте көрсетіледі.

Еншілес ұйымдар - Компания бақылайтын, әдетте, 50% артық дауыс беру құқығымен акцияларға иелік етуді білдіретін, барлық компаниялар. Бірлескен кәсіпорындар - Компания бірлескен бақылауы бар, бірақ бақыламайтын барлық кәсіпорындар, әдетте, 50% мөлшерінде дауыс беру құқығымен акцияларға иелік етуді білдіреді.

Компания инвестицияларды оқиға немесе жағдаяттардағы өзгерістер инвестициялардың баланстық құны өтелмейтіндігін көрсеткен жағдайларда ықтимал құнсыздану мәніне бағалайды. Егер құнсызданудың мұндай көрсеткіштері болса, Компания инвестициялардың өтелетін құнын бағалайды. Инвестициялардың баланстық құны олардың өтелетін құнынан асқанда, мұндай инвестициялар құнсызданған деп қарастырылады және олардың құны өтелетін құнға дейін төмендетіледі.

Қаржы активтері

Заңнамамен немесе белгілі бір нарықта қабылданған ережелермен белгіленген мерзімде активтердің берілуін талап ететін қаржы активтерін сатып алу немесе сату бойынша барлық мәмілелер («стандартты талаптарда» жасалатын сауда) мәміленің жасалу күніне, яғни Компания активті сатып алу немесе сату міндеттемесін өз мойнына алған күнге мойындалады.

4 Есеп саясатының маңызды аспектілеріне шолу (жалғасы)

Амортизацияланған құны бойынша қаржы активтері

Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржы активтері кейіннен тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып бағаланады және оларға құнсыздануға қатысты талаптар қолданылады. Пайда немесе зиян активтің мойындалуы тоқтаған, ол түрлендірілген немесе құнсызданған жағдайда пайданың немесе зиянның құрамында танылады.

Компанияның амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржылық активтері байланысты тараптарға берілген несиелерді, ақша қаражаттары мен олардың баламаларын, банктік депозиттерді, сауда және басқа дебиторлық берешектерді және басқа да ұзақ мерзімді қаржылық активтерді қамтиды.

Қолма-қол ақша және қысқа мерзімді банк салымдары

Ақша қаражаттары мен олардың баламалары банктердегі қолма-қол ақшаны және бастапқы өтеу мерзімі үш (3) ай немесе одан аз қысқа мерзімді банк салымдарын білдіреді. Ақша қаражаттары мен олардың баламаларына кері РЕПО келісімдері — 1 күннен 30 күнге дейін жоғары бағамен сату туралы келісімі бар жоғары өтімді мемлекеттік бағалы қағаздарға инвестициялар да жатады. РЕПО операциялары ақша қаражаттары мен олардың баламаларына оңай айырбасталады және олар Қазақстан Республикасының Үкіметімен қамтамасыз етілгендіктен құнның өзгеру тәуекелі шамалы.

Басқа қаржылық активтер

Компанияның амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын басқа қаржылық активтері негізінен ҚРҰБ ноттарын, «Самұрық-Қазына» облигацияларын және қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешекті қамтиды. «Самұрық-Қазына» қорының облигациялары мен ҚРҰБ ноталары 3 айға дейінгі өтеу мерзімімен қажет болған жағдайда оңай сатылуы мүмкін жоғары өтімді инвестициялар болып табылады. Сонымен бірге, ҚРҰБ ноттарын және «Самұрық-Қазына» облигацияларын сатып алу ұйымның күнделікті ақша қаражатын басқару бөлігі емес, Компанияның инвестициялық қызметінің бөлігі болып табылады. Бұл бағалы қағаздарды сатып алған кезде оларды мерзімінен бұрын сату ниеті жоқ, олар едетте өтеуге дейін сақталады, сондықтан Компания оларды қысқа мерзімді қаржы активтері ретінде жіктейді.

Қаржы активтерінің құнсыздануы

Компания пайда немесе зиян арқылы әділ құны бойынша бағаланбайтын барлық борыштық құралдарға қатысты күтілетін несиелік зиянды (КНЗ) бағалау резервін мойындайды. КНЗ шартқа сәйкес тиесілі болатын ақша ағындары мен Компания бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлемені немесе оның шамамен алынған мәнін пайдалана отырып дисконтталған алуды күтіп отырған барлық ақша ағындарының арасындағы айырманың негізінде есептеледі. Күтілетін ақша ағындарына ұсталатын қамтамасыз етуді сатудан немесе шарттық талаптардың ажырамас бөлігі болып табылатын несиелік сапасын арттырудың басқа тетіктерінен болатын ақша ағындары жатады.

КНЗ екі кезеңде танылады. Бастапқы танылған сәттен бастап несиелік тәуекел айтарлықтай ұлғаймаған қаржы құралдары бойынша келесі 12 айдың (12 айлық күтілетін несиелік зиян) ішінде мүмкін болатын дефолттардың салдарынан туындауы мүмкін несиелік зиянға қатысты залалға бағалау резерві құрылады. Солар бойынша бастапқы танылған сәттен бастап қаржы құралдары үшін несиелік тәуекел айтарлықтай ұлғайған дефолттың орын алу мерзімдеріне қарамастан (бүкіл мерзім үшін күтілетін несиелік зиян) осы қаржы құралының қалған қолданылу мерзімінің ішінде күтілетін несиелік зиянға қатысты залалға бағалау резерві құрылады.

Несиелік тәуекелдің ұлғаюын бағалау үшін Компания есепті күнгі қаржылық құрал бойынша дефолт тәуекелін бастапқы тану күніндегі қаржы құралы бойынша дефолт тәуекелімен салыстырады. Шамадан тыс шығындарсыз қол жетімді негізделген және тексерілетін ақпарат талданады.

Сауда және басқа да дебиторлық берешекке және шарт бойынша активтерге қатысты Компания КНЗ-ны есептеу кезінде жеңілдетілген тәсілді қолданады. Тиісінше, Компания несиелік тәуекелдің өзгерістерін қадағаламайды, ал оның орнына әрбір есепті күнге бүкіл мерзім үшін күтілетін несиелік зиянға тең сомада залалға бағалау резервін таниды. Компания қарыз алушылар мен жалпы экономикалық талаптарға тең болатын болжамды факторларды ескере отырып түзетілген несиелік зиянның пайда болуының өткен тәжірибесіне сүйене отырып бағалау резервтерінің матрицасын пайдаланды.

4 Есеп саясатының маңызды аспектілеріне шолу (жалғасы)

Қаржылық міндеттемелер

Қаржылық міндеттемелер пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын немесе амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер ретінде жіктеледі.

Барлық қаржылық міндеттемелер бастапқыда әділ құн бойынша танылады, ал борыштық бағалы қағаздар мен қарыздар жағдайында мәміле бойынша тікелей байланысты шығындар шегеріледі.

Бастапқы танудан кейін қарыздар мен қарыздар тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдана отырып, амортизацияланған құн бойынша бағаланады. Мұндай қаржылық міндеттемелер бойынша кірістер мен шығындар оларды тануды тоқтатқан кезде пайда немесе залал құрамында танылады және тиімді пайыздық мөлшерлемені пайдалана отырып амортизацияланады.

Амортизацияланған құн сатып алу кезіндегі дисконттарды немесе сыйлықақыларды, сондай-ақ тиімді пайыздық мөлшерлеменің ажыратылмас бөлігі болып табылатын комиссиялық немесе шығындарды ескере отырып есептеледі. Тиімді пайыздық мөлшерлеме амортизациясы пайда мен зиян туралы жекелеген есепте қаржыландыру шығындарының құрамына жатқызылады.

Компанияның амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржылық міндеттемелері шығарылған борыштық бағалы қағаздарды, алынған несиелер мен кредиторлық берешектерді, қаржылық кепілдік міндеттемелерін қамтиды.

Қаржылық кепілдік шарттары

Қаржылық кепілдік шарты соған сай кепілдікті беретін тарап бұл шарт бойынша бенефициарға белгілі бір борышкердің белгіленген мерзімде шарттың бастапқы немесе қайта қаралған талаптарына сәйкес төлемді жасай алмауының салдарынан болған шығынды өтеу үшін белгілі бір соманы төлеуге міндеттенетін шарт деп аталады. Қаржылық кепілдік шарттары бастапқыда кепілдіктің шығуымен тікелей байланысты мәміле бойынша шығындарды ескере отырып әділ құны бойынша міндеттеме ретінде мойындалады.

Кейіннен міндеттеме 9 ХҚЕС (IFRS) сәйкес есептелген күтілетін кредиттік шығындар резерві мен 15 ХҚЕС сәйкес жинақталған амортизация шегерілген бастапқы танылған міндеттеме сомасының ең үлкені бойынша бағаланады.

Кепілдіктер бухгалтерлік есепте кепілдік берілген сәттен бастап оның мерзімі аяқталғанға дейін немесе кепілдік талаптары бойынша талаптар немесе міндеттемелер толық қанағаттандырылғанға дейін танылады.

Сауда және басқа да кредиторлық берешек

Сауда және басқа да кредиторлық берешек бойынша міндеттемелер Компания шоттарының жазылып берілуіне қарамастан алынған тауарлар мен қызметтер үшін келешекте төленуі тиіс соманың әділ құны болып табылатын бастапқы құн бойынша ескеріледі.

Қорлар

Тауар-материалдық қорлардың құны ФИФО әдісінің негізінде әрбір қойма үшін бөлек ескеріледі.

Компания еншілес және бірлескен кәсіпорындары көрсететін газды тасымалдау қызметтері бойынша тасымалдау шығындарын таниды. Бұл шығындар табиғаты бойынша өзгермелі болып табылады және Ұлттық экономика министрлігі Табиғи монополияларды реттеу комитетінің ішкі нарыққа арналған департаментінің бұйрығына сәйкес белгіленген 1.000 м3/100 км-ге тасымалданатын көлемдер мен тарифтер және экспорт көлеміне келісілген тарифтер негізінде есептеледі. Бұл тасымалдау шығындары тауарлық-материалдық қорларды сатып алуға тікелей байланысты емес және сәйкесінше, қорлардың өзіндік құнына қосылмайды, бірақ өткізудің құнында танылады.

Қаржылық емес активтердің құнсыздануы

Компания қызмет көрсетуге арналған көлік шығындарын таниды, Компанияның құнсыздану сомасын жеке активтері жататын Компанияның әрбір қозғалысқа келтіретін бірлігі (БҚБ) үшін жеке дайындалған егжей-тегжейлі жоспарлар мен болжамдар негізінде анықтайды.

Бұл жоспарлар мен болжамдар әдетте 5 (бес) жыл мерзімге жасалады. Ұзақ кезеңдерде ұзақ мерзімді өсу қарқындары есептеледі және бесінші жылдан кейінгі болжамды болашақ ақша ағындарына қолданылады.

4 Есеп саясатының маңызды аспектілеріне шолу (жалғасы)

Жалғасатын қызметтен құнсызданудан болған залалдар жиынтық кіріс туралы жекелеген есепте құнсызданған активтің функциясына сәйкес шығыс ретінде танылады.

Резервтер

Резервтер Компанияның өткен шақта болған оқиғалардың нәтижесінде ағымдағы (құқықтық немесе іс-тәжіребеден туындаған) міндеттемесі болғанда, сондай-ақ міндеттемелерді өтеу үшін экономикалық пайдаларға байланысты қаражат ағыны болатын ықтималдық болғанда және осы міндеттеменің тиісті дұрыс бағасы жүргізілгенде жекелеген қаржылық есептілікте көрсетіледі.

Егер ақшаның уақытша құнының ықпалы елеулі болса, резервтер салық салынғанға дейінгі ағымдағы мөлшелерме бойынша дисконтталады, әрі ол қолданылатын жағдайда нақты міндеттемеге тең болатын тәуекелдерді көрсетеді. Егер дисконттау қолданылса, резервтің ұлғаюы уақыт өтісімен қаржылық шығыс ретінде мойындалады.

Жарғылық капитал және дивидендтер

Қарапайым акциялардан тұратын жарғылық капитал бастапқы құны бойынша танылады. Жай акциялар бойынша дивидендтер олар жарияланған кезеңдегі меншікті капиталдың азаюы ретінде танылады. Жай акциялар бойынша дивидендтер төлеу жалғыз акционердің қалауы бойынша жүзеге асырылады.

Клиенттермен жасалған келісім-шарттар бойынша кірістер және басқа да кірістер

Табысты географиялық аймақтар бойынша бөлу кезінде Компания контрагенттерді қызметтердің нақты көрсетілген жері бойынша емес, олардың тіркелген елі немесе орналасқан жері бойынша жіктейді. Географиялық тұрғыдан бөлінген кіріс ақпараты әртүрлі аймақтардың Компанияның жалпы кірісіне қосқан үлесін бағалауға және әрбір аймақтағы операцияларға байланысты ықтимал тәуекелдер мен мүмкіндіктерді анықтауға мүмкіндік береді.

Тауарларды сату

Газды сатудан түскен кірістер сатып алушыға тауарға меншік құқығымен байланысты елеулі тәуекелдер мен пайданы бергеннен кейін танылады және әдетте бір орындау міндеттемесін қамтиды. Газды өткізуден түскен кірістер уақыт өте келе танылады.

PetroChina Group-тен газды сату бойынша дебиторлық берешектің орташа өндіріп алу мерзімі 50 күнді құрайды, бұл ішкі сатып алушылар үшін орташа көрсеткіштен (30 күн) айтарлықтай жоғары. Бұл ауытқу шетелдік контрагентпен жұмыс істеу ерекшеліктеріне, атап айтқанда, көлемдерді келісу процесінің ұзағырақ болуына және бастапқы құжаттарға қол қою уақытының ұзаруына байланысты. Шарт бойынша міндеттемелер орта есеппен 12 ай ішінде өтеледі.

Қызметтерді көрсету

Компания атқару бойынша міндеттемелерді ай сайын орындайды және көрсетілген қызметтердің нақты көлемдерінің негізінде газды тасымалдау қызметтерін көрсетуден және газ құбырларына техникалық қызмет көрсетуден түскен түсімді мойындайды. Газды тасымалдау қызметтерінен түскен кірістер сатып алушы бір мезгілде Компания ұсынатын артықшылықтарды алады және пайдаланады деген талаппен ұзақ уақыт ішінде мойындалады.

Басқару ақысы

Компания «КазРосГаз» ЖШС-не дивидендтер мөлшерінде «ҚазМұнайГаз»-дың бірлескен кәсіпорны «КазРосГаз» ЖШС-ін басқаруға жататын басқарушылық ақысын мойындайды. Басқарушылық қаламақы белгілі бір уақытта «КазРосГаз» ЖШС дивидендтерін жариялауды бекіту негізінде танылады.

Пайыздық кіріс

Амортизацияланған құн және пайыздық қаржы активтері бойынша бағаланатын барлық қаржы құралдары бойынша пайыздық кіріс тиімді пайыздық мөлшерлеме өдісін пайдалана отырып мойындалады, әрі ол қаржы құралын болжамды пайдалану мерзімінің бойында немесе егер бұл орынды болса, қаржы активінің немесе міндеттеменің таза баланстық құнына дейінгі ұзақ емес кезеңнің ішінде күтілетін келешек төлемдерді немесе ақша қаражатының түсімдерін дәл дисконттайды.

4 Есеп саясатының маңызды аспектілеріне шолу (жалғасы)

Дивидендтер

Компанияның төлемді алуға арналған құқығы белгіленгенде дивидендтерден түскен кіріс танылады, бұл әдетте, акционерлер дивидендтерді бекіткенде болады.

Ағымдағы табыс салығы

Осы соманы есептеу үшін қолданылатын салық мөлшерлемелері мен салық заңнамасы – бұл Компания өз қызметін жүзеге асыратын және салық салынатын кіріс алатын елдерде есепті күнге қабылданған немесе мәні бойынша қабылданған мөлшерлемелер мен заңдар.

Басшылық мерзімді түрде салық декларацияларында көрсетілген позицияларды бағалауды жүзеге асырады, оларға қатысты тиісті салық заңнамасы әр түрлі түсіндірілуі мүмкін және қажет болған жағдайда Бағалау міндеттемелерін жасайды.

Кейінге қалдырылған салық

Кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелер, егер заңи тұрғыдан бекітілген ағымдағы салық активтері мен міндеттемелерді есепке алу құқығы болса және кейінге қалдырылған салықтар дәл сол салық салынатын компанияға немесе салық органына қатысты болса, бір біріне қарсы есепке алынады.

Қосылған құн салығы (бұдан әрі - «ҚҚС»)

Салық заңнамасында нетто негіздегі сатулар және сатып алулар бойынша қосылған құн салығын (ҚҚС) өтеу көзделеді. Осылайша, өтелуге жататын ҚҚС, сатулар бойынша ҚҚС-ты шегере отырып, сатып алулар бойынша ҚҚС-ты білдіреді.

Төленуге жататын ҚҚС

Сатып алушылардан дебиторлық берешек алынғаннан кейін ҚҚС салық органдарына төленуі тиіс. Есеп айырысуы есепті күнге жүзеге асырылған сатып алулар бойынша ҚҚС төленуге жататын сомандан есептен шығарылады.

Дебиторлық берешектің құнсыздануына резерв құрылғанда, құнсызданудан болған залал, ҚҚС сомасын қоса алғанда, берешектің барлық сомасына ескеріледі. ҚҚС бойынша тиісті міндеттеме салық салу мақсатында дебиторлық берешектен есептен шығарылғанға дейін есептілікте көрсетіледі.

Өтелуге жататын ҚҚС

Өтелуге жататын ҚҚС ҚҚС-пен сатып алынған тауарлар, жұмыстар мен қызметтер бойынша бухгалтерлік есепте көрсетіледі және егер ондайлар кірісті алу мақсатында пайдаланылса.

«QazaqGaz» ҰК» АҚ
Жеке қаржылық есептілікке ескертпелер
2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

5 Негізгі құралдар

<i>Мың теңгемен</i>	Ғимараттар	Жабдық	Басқа	Құрылыс жұмыстары	Барлығы
Бастапқы құн					
2022 ж. 31 желтоқсан	–	1.343.259	801.612	5.014.615	7.159.486
Түсімдер	16.915.397	–	397.134	–	17.312.531
2023 ж. 31 желтоқсан	16.915.397	1.343.259	1.198.746	5.014.615	24.472.017
Түсімдер	–	11.776	646.374	572.664	1.230.814
Шығулар	–	(40.243)	(237.360)	–	(277.603)
Аударымдар	–	–	126.903	(126.903)	–
2024 ж. 31 желтоқсан	16.915.397	1.314.792	1.734.663	5.460.376	25.425.228
Жинақталған тозу және құнсыздану					
2022 ж. 31 желтоқсан	–	(841.106)	(706.628)	(546.692)	(2.094.426)
Бір жылға есептеу	(230.141)	(115.997)	(49.186)	–	(395.324)
2023 ж. 31 желтоқсан	(230.141)	(957.103)	(755.814)	(546.692)	(2.489.750)
Бір жылға есептеу	(345.213)	(117.815)	(152.390)	–	(615.418)
Шығулар	–	40.243	123.687	–	163.930
2024 ж. 31 желтоқсан	(575.354)	(1.034.675)	(784.517)	(546.692)	(2.941.238)
Қалдық құны					
2023 ж. 31 желтоқсан	16.685.256	386.156	442.932	4.467.923	21.982.267
2024 ж. 31 желтоқсан	16.340.043	280.117	950.146	4.913.684	22.483.990

2024 жылғы 31 желтоқсанға пайдаланудағы өзін-өзі толық амортизациялаған негізгі құралдардың бастапқы құны мен тиісті жинақталған амортизациясы 230.670 мың теңгені құрады (2023 жылғы 31 желтоқсанға: 230.670 мың теңге).

Түсімдер

2024 жылы аяқталмаған құрылыстың түсімдері негізінен жалпы сомасы 572.664 мың теңгені құрайтын автоматтандырылған газ жинау және есепке алу жүйесін диспетчерлеу бойынша көшенді жұмыстарды құрайды.

2023 жылы Компания әрқайсысының номиналды құны 16.915.397 теңге болатын 1.000 жай акция шығарды. Акцияларды Жалғыз акционер 16.915.397 мың теңге әділ құны бойынша «Болашақ» бизнес орталығының өкімшілік ғимараты түріндегі мүліктің орнына сатып алды (14-ескертпе).

«QazaqGaz» ҰК» АҚ
Жеке қаржылық есептілікке ескертпелер
2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

6 Еншілес ұйымдарға инвестициялар

31 желтоқсандағы жағдай бойынша еншілес ұйымдарға инвестициялар жатады:

<i>Мың теңгемен</i>	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
«Интергаз Орталық Азия» АҚ	721.905.851	704.147.831
«QazaqGaz Аймақ» АҚ	220.926.917	210.352.147
«QazaqGaz Барлау және Өндіру» ЖШС	24.028.786	24.028.786
«ҚазМұнайГаз Сервис-NS» ЖШС	22.060.447	21.585.447
«QazaqGaz Өнімдері» ЖШС	16.397.351	13.397.351
«Маңғышлақ Мұнай» ЖШС	10.219.329	10.219.329
«QazaqGaz FTO» ЖШС	7.596.377	6.731.402
«АзияГаз Чунджа» ЖШС	9.294.167	
«КТГ Финанс Б.В.»	5.981.871	5.981.871
«Тегіс Мұнай» ЖШС	2.959.321	2.959.321
«КазТрансГаз Бишкек» ЖШҚ	43.304	43.304
«GPC Investment» ЖШС	—	—
Еншілес ұйымдарға салынған инвестициялардың құнсыздану резервін шегере отырып	(49.070.461)	(38.436.319)
	992.343.260	961.010.470

Түсімдер

2024 жылғы 14 ақпанда «QazaqGaz» ҰК» АҚ мен «Самұрық-Қазына» АҚ арасындағы жалпы сомасы 38.737.143 теңгеге 100% қатысу үлесін беру шартына сәйкес бірінші бас тарту құқығымен 38.737.143 теңге орналастыру бағасымен 1000 дана көлемінде жай акциялар орналастырылды. 2024 жылғы 16 ақпанда «QazaqGaz» ҰК» АҚ GPCI-дегі 100% үлесті мемлекеттік қайта тіркеу аяқталды. Стратегиялық инвестициялық жобалар бойынша келісім аясында QG үлесін 25% сақтай отырып, GPCI жобалық компаниясының үлесін сату жоспарлануда. Сондықтан, осы жеке қаржылық есептемелерде GPCI 5 ХҚЕС сәйкес сатуға арналған актив ретінде жіктеледі. QG GPCI-дегі 75% үлесін сатуды 2025 жылдың маусым айының соңына дейін аяқтайды деп күтеді. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша GPCI баланстық құны 81.000.000 мың теңге болатын сатуға арналған активтерге аударылды.

2024 жыл ішінде Компания GPCI-ге қаржылық кепілдік берді және оларды 5.418.691 мың теңге сомасында еншілес ұйымға инвестиция ретінде таныды.

2024 жылғы 7 қазанда «Самұрық-Қазына» АҚ мен «QazaqGaz» ҰК» АҚ арасында АзияГаз Чунджа жарғылық капиталындағы 100% үлесті беру туралы келісімге қол қойылды. 2024 жылғы 9 қазанда Жалғыз акционерге жалпы сомасы 9.294.167 мың теңгеге бір жай акцияға 9.294.167 теңгені құрайтын орналастыру бағасымен «QazaqGaz» ҰК» АҚ 1.000 жай акция сомасында жай акциялары орналастырылды.

2024 жылы Компания QazaqGaz FTO және GPCI-ге берген пайызсыз несиелер бойынша тиісінше 129.975 мың теңге және 383.719 мың теңге сомадағы әділ құн мен номиналды құн арасындағы айырмашылықты еншілес ұйымдарға инвестиция ретінде мойындады (2023 ж.: 3.047.754 мың теңгеге ИОА-ға берілген пайыздық несиелер және 7.153.785 мың теңгеге пайызсыз несиелер бойынша).

2024 жылы Компания қолма-қол ақша салымдары түрінде 735.000 мың теңге, 475.000 мың теңге, 17.758.020 мың теңге, 10.574.770 мың теңге, 3.000.000 мың теңге және 37.036.556 мың теңге сомасында QazaqGaz FTO, ҚМГ Сервис -NS, ИОА, QG Аймақ, QazaqGaz Onimderi және GPCI компанияларына инвестиция жасады. (2023 ж.: QazaqGaz FTO, ҚМГ Сервис- NS және IOA-да тиісінше 275.257 мың теңге, 1.622.777 мың теңге және 274.692.690 мың теңге).

Құнсыздану

2024 жылы Компания QazaqGaz FTO 864.975 мың теңге сомасында, АзияГаз Чунджа 9.294.167 мың теңге сомасында, GPCI 576.109 мың теңге сомасында және ҚМГ Сервис-NS 475.000 мың теңге сомасында инвестиция бойынша құнсызданудан болған шығынды мойындады. (2023 жылы: QazaqGaz FTO 275.257 мың теңге, Тегіс Мұнай 2.953.662 мың теңге және ҚМГ Сервис-NS 1.622.777 мың теңге сомасында инвестициялар). Инвестициялық құнсыздану туралы қосымша ақпаратты 3-ескертпеден қараңыз.

7 Бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар

31 желтоқсандағы жағдай бойынша бірлескен кәсіпорындарға инвестицияларға мыналар жатады:

<i>Мың теңгемен</i>	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Бейнеу-Шымкент газ құбыры ЖШС	89.577.549	89.577.549
Азиялық газ құбыры ЖШС	600.000	600.000
Отан Газ ЖШС	210.139	210.139
	90.387.688	90.387.688

8 Байланысқан тараптарға берілген несиелер

31 желтоқсанға байланысты тараптарға несиелерге келесі позициялар кірді:

<i>Мың теңгемен</i>	Ескерт.	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Амортизацияланған құны бойынша қаржы активтері			
Байланысты тарапқа берілген пайыздық несиелер		61.878.701	69.613.539
Байланысты тарапқа берілген пайызсыз несиелер		3.388.219	46.822.194
Плюсы: алынуға жататын пайыздар		1.646.876	1.830.578
Минусы: дисконт		(16.718.804)	(25.093.729)
Минусы: күтілетін несиелік зиян резерві		–	(1.279.907)
	28	50.194.992	91.892.675
Қысқа мерзімді бөлік			
Ұзақ мерзімді бөлік			
		(9.218.008)	(46.358.949)
		40.976.984	45.533.726

Күтілетін несиелік зиян резервіндегі өзгерістер былайша берілген:

<i>Мың теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
1 қаңтарға	(1.279.907)	–
Қалпына келтіру/ (Құнсыздану)	1.279.907	(1.279.907)
31 желтоқсанға	–	(1.279.907)

Пайыздық қарыздар

«ИОА»

2021 жылы Компания «ИОА»-ға 2032 жылғы 13 шілдеде өтеу мерзімімен «Қашаған» газды кешенді дайындау қондырғысынан компрессорлық станциясы бар «Мақат – Солтүстік Кавказ» магистральдық газ құбырына дейін магистральдық газ құбырын салу» инвестициялық жобаны қаржыландыру үшін жылына 5% мөлшерлеме бойынша 64.909.463 мың теңге мөлшерінде қарыз берді.

Қарыз бастапқы мойындау кезінде қарыз бойынша келешек ақша ағындарын 13,2% нарықтағы пайыздық мөлшерлеме бойынша дисконттау арқылы айқындалған әділ құны бойынша мойындалды. Әділ құны мен номиналды құны арасында 21.352.216 мың теңге мөлшеріндегі айырма ИОА-ға инвестиция ретінде танылды.

2022 және 2023 жылдары Компания «ИОА» компаниясымен осы қарыз шарты бойынша жалпы сомасы 12.438.913 мың теңге төрт транш берді. Бастапқы тану кезінде транштар 14,1-19,4% басым нарықтық сыйақы мөлшерлемелері бойынша қарыздың болашақ ақша ағындарын дисконттау арқылы анықталған әділ құн бойынша танылды. 2022 жылы 1.730.740 мың теңге және 2023 жылы 3.047.754 мың теңге сомасында әділ құн мен номиналды құн арасындағы айырмашылықтар «ИОА» инвестиция ретінде танылды (6-ескертпе).

8 Байланысқан тараптарға берілген несиелер (жалғасы)

2024 жылы «ИОА» осы несиелер бойынша 7.734.838 мың теңге сомасындағы негізгі қарыздың бір бөлігін өтеді (2023 жылы: 7.734.838 мың теңге).

Пайызсыз қарыздар

«ИОА»

2023 жылдың 22 ақпанында Компания «ИОА» инвестициялық басым жобаларын қаржыландыру мақсатында бір жыл мерзімге 45.000.000 мың теңге көлемінде қаржылай көмек көрсетті. Бастапқы тану кезіндегі әділ құн басталу мерзімі мен өтеу мерзімі ұқсас несиелер үшін 18,90% нарықтық мөлшерлеме бойынша болашақ төлемдерді дисконттау арқылы анықталды. 7.153.785 мың теңге сомасындағы номиналды және әділ құн арасындағы айырмашылық «ИОА» инвестициясы ретінде танылды (6-ескертпе). 2023 жылдың 19 шілдесінде «ИОА» материалдық көмекті толығымен өтеді.

«ҚМГ Сервис-NS»

2022 жылы Компания «ҚМГ Сервис-NS» пайдасына 319.260 мың теңге сомасында қысқа мерзімді пайызсыз несиелер берді (2020-2021 ж.: 801.817 мың теңге). 2023 жылы «ҚМГ Сервис-NS» 1.121.077 мың теңге несиені толығымен өтеді.

«GPC Investment»

2022 жылы Компания «GPC Investment» ЖШС-мен «Атырау облысындағы Қашаған кен орнында қуаттылығы жылына 1,15 млрд текше метр газ өңдеу зауытының құрылысы» проектінің қаржыландыру мақсатында 40.000.000 мың теңгеге дейінгі сомаға қаржылық көмек көрсету туралы келісім жасасты. Осы келісім бойынша 2022 жыл ішінде Компания 2023 жылдың 12 қыркүйегіне дейін өтеу мерзімімен жалпы сомасы 3.933.819 мың теңгеге 2 (екі) транш берді. 16,1% - 18,2% нарықтық мөлшерлемелерді пайдалана отырып есептелген берілген сома мен несиенің берілген күнгі әділ құны арасындағы айырма 499.299 мың теңге сомасында қаржылық шығыстар ретінде танылды.

2023 жыл ішінде Компания жалпы сомасы 42.730.371 мың теңгеге қосымша 10 (он) транш берді. 2023 жылдың 11 қыркүйегінде қосымша келісімге қол қойылды, оған сәйкес қаржылық көмек лимитінің мөлшері 70.933.629 мың теңгеге дейін ұлғайтылды және өтеу мерзімі 2024 жылдың 12 қыркүйегіне дейін ұзартылды. 6.466.746 мың теңге сомасындағы шарт талаптарын өзгертудің әсері және 18,9% - 19,5% нарықтық мөлшерлемелерді пайдалана отырып есептелген берілген сома мен несиенің берілген күнгі әділ құны арасындағы айырма 3.760.997 мың теңге сомасында қаржы шығыстары деп танылды (26-ескертпе). Компания сондай-ақ осы қарыз бойынша 1.279.907 мың теңге сомасында күтілетін кредиттік шығындарға резервті мойындады.

2024 жылы Қоғам қосымша жалпы сомасы 7.565.338 мың теңгеге 8 (сегіз) транш берді. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша GPCI 54.229.528 мың теңге сомасында қаржылық көмектің негізгі сомасын толығымен өтеді, осыған байланысты 1.279.907 мың теңге сомасында күтілетін кредиттік шығындарға резерв қалпына келтірілді.

2024 жылғы 18 қазанда Компания GPCI-мен жалпы корпоративтік мақсаттарға 2.535.353 мың теңге сомасында қаржылық көмек көрсету шартын жасады. 2024 жыл ішінде Қоғам 2025 жылдың 23 қазанына дейін өтеу мерзімімен жалпы сомасы 2.492.071 мың теңгеге 3 (үш) транш берді. 17,13% - 17,28% нарықтық мөлшерлемелерді пайдалана отырып есептелген несиенің әділ құны мен берілген соманың 383.719 мың теңге сомасындағы айырма еншілес ұйымға инвестиция ретінде танылды.

«QazaqGaz FTO»

2024 жылғы 21 қарашада Компания QazaqGaz FTO-мен жалпы корпоративтік мақсаттарға 1.115.000 мың теңге сомасында қаржылық көмек көрсету туралы шарт жасасты. 2024 жыл ішінде Компания 2025 жылдың 5 желтоқсанына дейін өтеу мерзімімен келісім бойынша 882.144 мың теңге сомасында 1 транш берді. Берілген сома мен 17,28% нарықтық мөлшерлеме бойынша есептелген несиенің берілген күнгі әділ құны арасындағы айырмашылық 129.975 мың теңге сомасында еншілес ұйымға инвестиция ретінде танылды.

Несиелік тәуекелдер туралы ақпарат 30-ескертпеде берілген.

«QazaqGaz» ҰК» АҚ
Жеке қаржылық есептілікке ескертпелер
2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

9 Табыс салығынан басқа, өтелуге жататын ҚҚС және салықтар бойынша алдын ала төлем

31 желтоқсанға табыс салығынан басқа, өтелуге жататын ҚҚС және салықтар бойынша алдын ала төлем былайша көрсетілген:

Мың теңгемен	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Өтелуге жататын ҚҚС	260.623.855	170.315.978
Басқа да салықтар бойынша алдын ала төлем	116.042	28.766
	260.739.897	170.344.744
Минусы: орны толмайтын ҚҚС бойынша резерв	(45.641.995)	(39.897.652)
	215.097.902	130.447.092
Ұзақ мерзімді бөлік	62.241.844	60.412.513
Қысқа мерзімді бөлік	152.856.058	70.034.579

Орны толмайтын ҚҚС бойынша резервтегі өзгерістер былайша берілген:

Мың теңгемен	Құнсыздану
2023 ж. 31 желтоқсанға	(39.897.652)
Есептелгені	(5.744.343)
2024 ж. 31 желтоқсанға	(45.641.995)

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияға өтелетін ҚҚС ішкі нарықта газды рентабельсіз сатудан өтелетін ҚҚС қоса алғанда 260.623.855 мың теңгені құрайды. 2024 жыл ішінде Компанияда 2019 жылға байланысты 5.744.343 мың теңге сомасында ҚҚС құнсыздану резерві есептелді (2023: 2017-2018 жылдарға 25.931.081 мың теңге) (22-ескертпе).

10 Басқа да айналымнан тыс және айналымдағы қаржы активтері

Мың теңгемен	Валюта	Шығару	Өтеу мерзімі	Пайыздық мөлшерлеме	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Амортизацияланған құны бойынша қаржы активтері						
Самұрық Қазына облигациялары	Теңге	2023	2024	3,5%	60.000.000	–
QG Airtac облигациялары	Теңге	2016	2025	7,5%	10.654.281	10.654.281
Самұрық Қазына облигациялары	АҚШ доллары	2023	2024	3,5%	–	63.638.400
Басқасы	Теңге	–	–	–	–	332.846
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері						
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің еурооблигациялары	АҚШ доллары	2024	2044	4,875%	5.028.994	–
					75.683.275	74.625.527
Плюсы: алынуға жататын пайыздар					169.478	1.173.145
Минусы: дисконт					(515.738)	(989.560)
					75.337.015	74.809.112
Минусы: ағымдағы бөлікті шегергенде					(70.308.021)	(65.144.391)
Ұзақ мерзімді бөлік					5.028.994	9.664.721

10 Басқа да айналымнан тыс және айналымдағы қаржы активтері (жалғасы)

«QG Aimaq»

2016 жылы Компания купонды 2025 жылғы 18 желтоқсанға дейін әр жылдың 18 маусымы мен 18 желтоқсанында төлей отырып жылдық 7,5% мөлшерлемесімен әрқайсысының номиналды құны 1.000 теңге болатын «ҚҚБ»-да орналастырылған «QG Aimaq» 10.654.281 купондық облигациясын сатып алды. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша облигациялардың баланстық құны 10.167.003 мың теңге (2023: 9.693.259 мың теңге) болды.

«Самұрық Қазына»

2023 жылдың 26 маусымында Компания АІХ биржасында листингтен өткен, бір облигациясының номиналды құны 100.000 АҚШ доллары болатын жылдық сыйақы мөлшерлемесі 2023 жылғы 26 желтоқсандағы өтеу күнімен «Самұрық-Қазына» қорының 1.400 купондық облигациясын сатып алды. 2023 жылдың 25 желтоқсанында мерзімін 2024 жылдың 26 маусымына дейін ұзарту туралы қосымша келісім жасалды. 2024 жылдың 23 мамырында «Самұрық-Қазынаның» купондық облигациялары толығымен өтелді.

2024 жылдың 27 желтоқсанында Компания АІХ биржасында орналастырылған «Самұрық-Қазына» қорының жалпы сомасы 60.000.000 мың теңге сыйақы мөлшерлемесі 14,25% (жылдық ҚРҰБ базалық мөлшерлемесі минус 1%) өтеу мерзімі 2025 жылдың 27 ақпанында болатын купондық облигацияларын сатып алды.

Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің еурооблигациялары

2024 жылғы 23 қазанда Компания Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің 2044 жылғы 14 қазандағы өтеу күнімен 4,875% купондық сыйақы мөлшерлемесімен АҚШ долларында нарықта белгіленген таза баға бойынша 10.438.000 еурооблигациясын сатып алды.

Несиелік тәуекелдер туралы ақпарат 30-ескертпеде берілген.

11 Тауар-материалдық қорлар

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша табиғи газ қорлары 84.319.408 мың теңге (2023 жылы: 54.616.846 мың теңге) болды. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қорлардың ұлғаюы, ең алдымен, 2024 жылы сату үшін сатып алынған газ құнының өсуіне байланысты болды.

12 Ақша қаражаты мен оның баламалары

31 желтоқсанға ақша қаражаты мен оның баламалары мыналарды қамтыды:

Мың теңгемен	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Шетел валютасындағы банк шоттары	280.363.108	281.671
Теңгемен салымдар	178.364.212	16.434.447
Теңгемен кемінде үш ай өтеудің бастапқы мерзімі бар сатып алу және кері сату («кері репо») шарттары	10.646.996	-
Басқа шетел валютасындағы салымдар	783.834	2.404.233
Теңгемен банк шоттары	478.354	87.885
Кассадағы қолма-қол ақша	5.045	3.923
Талап етуге дейінгі брокерлік шоттардағы қалдықтар	1.335	617
Жолдағы ақша қаражаты	-	2.911
	470.642.884	19.215.687

Несиелік тәуекелдер туралы ақпарат 30-ескертпеде берілген.

13 Сауда және басқа да дебиторлық берешек

31 желтоқсандағы жағдай бойынша сауда және басқа да дебиторлық берешек мынаны қамтыды:

Мың теңгемен	Ескерт.	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Байланысты тараптардың сауда дебиторлық берешегі	28	179.270.490	109.208.877
Үшінші тараптардың сауда дебиторлық берешегі		91.733.603	159.569.569
Байланысты тараптардың басқа да дебиторлық берешегі	28	18.104.291	18.551.160
Үшінші тараптардың өзге дебиторлық берешегі		411.361	2.987.119
		289.519.745	290.316.725
Минусы: күтілетін несиелік шығын резерві		(3.354.635)	(2.702.722)
		286.165.110	287.614.003

31 желтоқсанға сауда дебиторлық берешек келесі валюталарда деноминацияланды:

Мың теңгемен	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Теңге	210.535.241	138.491.781
АҚШ доллары	75.629.869	149.122.222
	286.165.110	287.614.003

Күтілетін несиелік зиян (КНЗ) резервіндегі өзгерістер былайша берілген:

Мың теңгемен	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
1 қаңтарға	(2.702.722)	(2.638.874)
Шетел валюталарын қайта есептеу	(365.518)	45.991
Есептелгені	(3.472.134)	(109.839)
Есептен шығарылғаны	3.185.739	-
31 желтоқсанға	(3.354.635)	(2.702.722)

Сауда және басқа дебиторлық берешек пайызсыз болып табылады. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қоғамның коммерциялық дебиторлық берешегі негізінен ішкі нарыққа газды сату бойынша 192.011.763 мың теңге, экспорт бойынша 73.658.494 мың теңге сомасында берешек болып табылады. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қоғамның басқа дебиторлық берешегі негізінен инвестициялық бағдарлама мен тарифтерді түзетудің орындалмауы салдарынан бірлескен кәсіпорындардан газ тасымалдау үшін төленген соманы қайтару бойынша 18.034.927 мың теңге сомасында берешек болып табылады.

Несиелік тәуекелдер туралы ақпарат 30-ескертпеде берілген.

14 Капитал

Жарғылық капитал

	Айналысқа шығарылған жай акциялар (акциялар саны), номиналды құны								Акционерлік капитал жиыны
	100 теңге	138 теңге	2.500 теңге	10.000 теңге	17.632 теңге	9.294.167 теңге	16.915.397 теңге	38.737.143 теңге	
2024 ж. 31 желтоқсанға	312.167.670	1	30.976.655	30.455.065	1.006.717	1.000	1.000	1.000	495.906.196
2023 ж. 31 желтоқсанға	312.167.670	1	30.976.655	30.455.065	1.006.717	-	1.000	-	447.874.886

14 Капитал (жалғасы)

Жай акциялар өз иелеріне акционерлердің жалпы жиналысының құзыретіне кіретін барлық мәселелер бойынша дауыс беру құқығын береді. Жай акциялар бойынша дивидендтер Акционердің қалауы бойынша төленеді. 2024 жыл ішінде Компания Жалғыз акционерге жай акциялар бойынша 22.809.827 мың теңге сомасында дивидендтер төледі (2023: 27.065.364 мың теңге).

2024 жылдың 14 ақпанында «Самұрық-Қазына» АҚ мен Қоғам арасындағы жалпы сомасы 38.737.143 мың теңгеге орналастыру бағасымен «GPC Investment» ЖШС-нің 100% қатысу үлесін бірінші бас тарту құқығымен 1.000 (бір мың) дана көлемінде Қоғамның жай акциялары орналастырылды.

2024 жылғы 9 қазанда «Самұрық-Қазына» АҚ мен Қоғам арасындағы аудару шартына сәйкес «АзияГаз Чунджа» ЖШС-нің 100% қатысу үлесін беру арқылы жалпы сомасы 9.294.167 мың теңге, жалпы сомасы 9.294.167 теңгені құрайтын Қоғамның жай акциялары 1.000 (бір мың) дана көлемінде орналастырылды.

2023 жылы Компания әрқайсысының номиналды құны 16.915.397 теңге болатын 1.000 жай акция шығарды. Акцияларды Жалғыз акционер 16.915.397 мың теңге әділ құны бойынша «Болашақ» бизнес орталығының өкімшілік ғимараты түріндегі мүлктің орнына сатып алды.

Акциялардың баланстық құны

<i>Мың теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
Активтердің жиыны	2.446.603.667	1.775.566.817
Минусы: материалдық емес активтер	(862.703)	(693.423)
Минусы: міндеттемелер жиыны	(879.704.053)	(694.668.790)
Жай акцияның құнын ҚҚБ талаптарына сәйкес есептеуге арналған таза активтер	1.566.036.911	1.080.204.604
Жай акциялар саны	374.609.108	374.607.108
ҚҚБ талаптарына сәйкес бір жай акцияның мың теңгемен құны	4,180	2,884

«ҚҚБ» Биржа кеңесінің 2010 жылғы 4 қазандағы шешіміне сәйкес қаржылық есептілікте ҚҚБ бекіткен қағидаларға сәйкес есептелген есептік күнгі бір акцияның (жай және артықшылықты) баланстық құны туралы деректер болуға тиіс.

Акцияға пайда

Акцияға шаққандағы негізгі және таратылған пайда қарапайым акционерлерге тиесілі кезеңдегі таза кірісті кезең ішінде айналыстағы акциялардың орташа алынған санына бөлу арқылы есептеледі. Кезең ішінде айналыста болған жай акциялардың орташа алынған саны кезең ішінде сатып алынған немесе шығарылған акциялардың санына түзетілген, уақыт мөлшерлемесі коэффициентіне көбейтілген кезең басындағы орналастырылған жай акциялардың санын ескере отырып есептеледі. «Самұрық-Қазына» АҚ Қоғамның жалғыз акционері болуына байланысты акциялардың нарықтық құны мен олардың саны түзетілмейді.

Келесі кестеде есепті кезеңдер үшін акцияға базалық пайданы есептеу үшін пайдаланылған кірістер пен акциялар туралы деректер көлтірілген:

<i>Мың теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
Базалық және акцияға бөлінген пайданы есептеу үшін акционерге тиесілі таза кіріс	460.887.345	18.815.841
Акцияға базалық және көбейту пайдасына жай акциялардың орташа өлшенген саны	374.608.215	374.606.831
Бас компанияға келетін кезеңдегі акцияға арналған базалық және бөлінген пайда, мың теңгемен	1,23	0,05

«QazaqGaz» ҰК» АҚ
Жеке қаржылық есептілікке ескертпелер
2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

15 Шығарылған борыштық бағалы қағаздар

31 желтоқсанға шығарылған борыштық бағалы қағаздарға мыналар кіреді:

Мың теңгемен	Шығару	Өтеу мерзімі	Пайыздық мөлшерле ме	2024 ж. 31 желтоқсан		2023 ж. 31 желтоқсан	
				АҚШ доллары	Мың теңгемен	АҚШ доллары	Мың теңгемен
Номиналды құны	2017	2027	4,375%	706.320.000	370.895.695	706.320.000	321.064.819
				706.320.000	370.895.695	706.320.000	321.064.819
Плюсы: төленуге жататын пайыздар					4.282.043		3.706.738
Минусы: дисконт					(229.424)		(271.181)
Минусы: меміелер бойынша амортизацияланбаған шығындар					(104.566)		(142.873)
					374.843.748		324.357.503
Минусы: есепті күннен бастап 12 ай ішінде өтелуге жататын сома					(4.282.043)		(3.706.738)
12 айдан кейін өтелуге жататын сомалар					370.561.705		320.650.765

QG облигациялары

2017 жылғы 26 қыркүйекте QG әрқайсысының номиналды құны 200.000 АҚШ доллары жылдық 4,375% сыйақы мөлшерлемесімен жалпы сомасы 750.000.000 АҚШ долларына халықаралық купондық облигацияларды (бұдан әрі – еурооблигациялар) орналастырды. Купон жарты жылда бір рет 26 наурыз және 26 қыркүйекте 2027 жылдың 26 қыркүйегіне дейін төленеді.

Борыштық бағалы қағаздардың шарттарына сәйкес Компания белгілі бір шарттарды сақтауға міндетті. Компания әр есеп беру күні шарттардың сақталуын қарайды. 2024 және 2023 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компания барлық шарттарды сақтайды.

16 Алынған несиелер

Мың теңгемен	Ескерт.	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Тіркелген пайыздық мөлшерлемесі бар қарыздар		–	8.462.491
Плюсы: төленуге жататын пайыздар		–	89
Минусы: амортизацияланбаған дисконт		–	(494.560)
	28	–	7.968.020
Минусы: есепті күннен бастап 12 ай ішінде өтелуге жататын сома		–	(7.968.020)
12 айдан кейін өтеуге жататын сомалар		–	–

2021 жылғы 23 қарашада Компания «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ-дан жалпы корпоративтік мақсаттарға жылдық 0,01% мөлшерлемесімен 24.104.026 мың теңге (баламасы 55.851 мың АҚШ доллары) сомасында ұзақ мерзімді несиені алды, өтеу мерзімі 2024 жылдың 22 қарашасы. 2024 жыл ішінде Компания 372 мың теңге сомасында есептелген сыйақыны қоса алғанда, жалпы сомасы 8.222.705 мың теңгеге несиені мерзімінен бұрын толығымен өтеді.

17 Қаржылық кепілдік шарттары бойынша міндеттемелер

Қаржылық кепілдіктер бойынша міндеттемелердегі қозғалыс былайша берілген:

Мың теңгемен	Ескерт.	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
1 қаңтарға		1.869.113	1.026.156
Байланысты тараптар үшін жыл ішінде берілген міндеттемелер		5.418.691	1.422.824
Берілген кепілдіктер бойынша міндеттемелердің амортизациясы		(1.752.799)	(575.149)
Шетел валюталарын қайта есептеу		1.114.966	(4.718)
31 желтоқсанға		6.649.971	1.869.113
Қысқа мерзімді бөлік		79.316	371.961
Ұзақ мерзімді бөлік		6.570.655	1.497.152

Кепілдік міндеттемелері еншілес ұйымдар мен байланысты тараптардың операциялық және инвестициялық қызметін қаржыландырумен байланысты қаржы мекемелеріне берілген кепілдіктер бойынша Компанияның міндеттемелерін білдіреді. Барлық кепілдік келісімдері QG-ден тегін беріледі.

2023 жылы GPCI «Қазақстан Халық Банкі» АҚ-мен «Қашаған кен орнында газ өңдеу зауытының құрылысы» жобасын іске асыру мақсатында 140 млн АҚШ доллары сомасына несие желісі туралы келісімге қол қойды, сыйақы мөлшерлемесі 6mSOFR + жылдық 2%. Бұл несие 2033 жылдың 20 желтоқсанына дейін өтеледі. Компания бұл несие бойынша кепілгер ретінде әрекет етеді.

2023 жылы GPCI сонымен қатар «Самұрық-Қазына» АҚ кепілгер ретінде әрекет ететін China Oil HBP Science & Technology Corporation Ltd компаниясынан жабдықты сатып алуды қаржыландыру үшін Bank of China Limited компаниясымен Sinosure жабылған 220 миллион АҚШ доллары сомасына несие желісі туралы келісім жасады. Бұл несие 2036 жылдың 16 қазанына дейін өтеледі. Компания «Самұрық-Қазына» АҚ-мен жасалған шарт бойынша қарсы кепілгер ретінде әрекет етеді.

Компания «Қазақстан Халық Банкі» АҚ және «Самұрық-Қазына» АҚ алдындағы төлем міндеттемелерін орындауға кепілдік беру шарттарына сәйкес қаржылық кепілдікті мойындады.

18 Сауда кредиторлық берешек

31 желтоқсанда сауда кредиторлық берешек келесіні қамтыды:

Мың теңгемен	Ескерт.	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Байланысты тараптардың алдындағы кредиторлық берешек	28	120.048.680	179.691.137
Үшінші тараптардың алдындағы сауда берешегі		107.945.323	66.090.200
Газбен жабдықтау бойынша болжамды қарыз	3, 28	266.342.015	109.818.524
		494.336.018	355.599.861

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның шартсыз газды сатып алу бойынша жалпы сомасы 266.342.015 мың теңгені құрайтын саудалық кредиторлық берешегі бар. Бұрынғы келісім-шарттардың тоқтатылуына, сондай-ақ бағаларды келісу және жаңа келісім-шарттар жасасу рәсімі әлі аяқталмағанына байланысты Компания кредиторлық берешекті шарт жобасында көрсетілген бағалар негізінде есептеу әдісімен таныды.

2025 жылдың 14 ақпанында 2023 жылдан 2033 жылға дейінгі кезеңге газды сатып алу туралы келісімге қол қойылды. Кредиторлық берешек ешқандай түзетулер мен өзгерістерді талап етпейді.

18 Сауда кредиторлық берешек (жалғасы)

31 желтоқсанға сауда және басқа да кредиторлық берешек келесі валюталарда деноминацияланған:

<i>Мың теңгемен</i>	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Теңге	129.187.739	187.029.564
АҚШ доллары	365.148.279	168.566.096
Басқа валюталар	–	4.201
	494.336.018	355.599.861

19 Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім

<i>Мың теңгемен</i>	Түсімді мойындау мерзімі	2024 ж.	2023 ж.
Газды экспортқа шығарудан түскен түсім	Уақыт ішінде	663.747.855	621.278.128
Газды ішкі нарықта өткізуден түскен түсім	Уақыт ішінде	437.070.970	328.445.199
Тасымалдау қызметтерін ұйымдастырудан түскен түсім	Уақыт ішінде	10.448.725	8.288.739
		1.111.267.550	958.012.066
Географиялық нарықтар			
Қытай		663.747.855	621.278.128
Қазақстан		437.361.555	328.771.133
Ресей		10.158.140	7.962.805
		1.111.267.550	958.012.066

Кәсіпорын Қазақстан Республикасының аумағы арқылы табиғи газды тасымалдауды ұйымдастыру бойынша қызметтерді көрсетуге келісімдер жасады. 2024 жылы осы келісімдерге сәйкес Компания Қазақстан Республикасының аумағы арқылы «Бұқара-Орал», «ББШ» және «БГР-ТБА» газ құбырлары арқылы жалпы сомасы 10.448.725 мың теңгеге 490.708 мың текше метр табиғи газды тасымалдады (2023 жылы: жалпы сомасы 8.288.739 мың теңгеге 3.858.297 мың текше метр табиғи газ).

20 Сатудың өзіндік құны

2024 жылы Компания 782.866.535 мың теңге жалпы сомаға (2023 жылы: 547.723.538 мың теңге) 25.754.713 мың текше метр табиғи газды (2023 жылы: 24.062.857 мың текше метр) сатты. 2024 жылы Компания 10.444.664 мың теңге жалпы сомаға (2023 жылы: 8.285.555 мың теңге) табиғи газды тасымалдауды ұйымдастыру шығыстарын көтерді.

21 Басқару ақысы

Компания «ҚазМұнайГаз» бірлескен кәсіпорны «КазРосГаз» ЖШС-нің басшылығына қатысты басқару сыйақыларын белгілі бір уақытта «КазРосГаз» ЖШС дивидендтері туралы декларацияны бекіту негізінде таниды. 2024 жыл ішінде Компания 2021 және 2023 жылдар үшін 47.568.050 мың теңге сомасында басқару сыйақыларын мойындады (2023 жылы: 2022 жылға 493.854 мың теңге).

«QazaqGaz» ҰК» АҚ
Жеке қаржылық есептілікке ескертпелер
2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

22 Жалпы және әкімшілік шығыстар

<i>Мың теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
Салық резерві, таза	5.744.343	25.931.081
Жалақы және тиісті аударымдар	4.877.365	5.243.108
Үшінші тарап қызметтері	1.071.641	240.487
Табыс салығынан басқа салықтар	1.069.852	2.431.089
Жөндеу және техникалық қызмет көрсету	1.006.398	647.220
Қайырымдылық көмек	1.000.000	–
Тозу және амортизация	915.422	597.060
Кеңес беру қызметтері	878.821	1.012.906
Кадрларды даярлау және біліктілікті арттыру	506.320	399.803
Іссапар шығыстары	310.040	229.336
Айыппұл және өсімпұлдар	312.869	12.126
Басқасы	740.185	802.274
	18.433.256	37.546.490

23 Өткізу шығыстары

<i>Мың теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
Көлік қызметтері	426.537.151	408.848.259
Газды сақтау	9.275.731	8.928.108
Басқасы	2.323	646
	435.815.205	417.777.013

24 Дивидендтер бойынша кіріс

2024 жылы Компания 561.092.544 мың теңге (2023 жылы: 27.866.614 мың теңге) мөлшерінде дивидендтік кірісті таныды, оның ішінде ИОА 3.114 мың теңге мөлшерінде (2023 жылы: 3.114 мың теңге), QazaqGaz БӨ 20.000.000 мың теңге мөлшерінде (2023 жылы: 17.000.000 мың теңге), АГҚ 523.089.430 мың теңге мөлшерінде (2023: нөл) және БШГ 18.000.000 мың теңге мөлшерінде (2023 жылы: 10.863.500 мың теңге) жария етті.

25 Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісімен есептелген пайыздық кіріс

<i>Мың теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
Банк депозиттері бойынша пайыздық кіріс	22.465.597	12.074.233
Байланысты тараптарға қарыздар бойынша дисконт амортизациясы	9.593.669	15.745.021
Байланысты тараптарға қарыздар бойынша пайыздық кіріс	3.532.243	3.761.431
Қаржы активтері бойынша пайыздық кіріс	1.756.262	1.959.868
Қаржы активтері бойынша дисконт амортизациясы	473.822	2.025.972
Басқа жиынтық кіріс арқылы өділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері бойынша пайыздық кіріс	45.268	–
	37.866.861	35.566.525

«QazaqGaz» ҰК» АҚ
Жеке қаржылық есептілікке ескертпелер
2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

26 Қаржылық шығыстар

<i>Мың теңгемен</i>	<i>Ескерт.</i>	<i>2024 ж.</i>	<i>2023 ж.</i>
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша пайыздар		14.583.937	14.202.129
Байланысты тарапқа берілген қарыз бойынша дисконт	8	705.051	10.227.743
Байланысты тараптан қарыздар бойынша дисконт амортизациясы		433.828	852.232
Қаржылық кепілдіктің міндеттемелері бойынша дисконт амортизациясы		379.537	351.882
Қарыздар бойынша комиссиялар		210.704	179.052
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша дисконт амортизациясы		75.357	72.901
Байланысты тараптан қарыздар бойынша пайыздар		283	1.608
Банк қарыздары бойынша сыйақы		–	7.563.754
Байланысты тарапқа берілген кепілдіктер		–	1.422.824
Қарызды ұйымдастырумен байланысты меміле бойынша шығындар амортизациясы		–	117.629
Басқасы		45.692	112.195
		16.434.389	35.103.949

27 Табыс салығы бойынша шығыстар

Компанияға 20% қолданыстағы ресми мөлшерлеме бойынша корпоративтік табыс салығы салынады

<i>Мың теңгемен</i>	<i>2024 ж.</i>	<i>2023 ж.</i>
Ағымдағы табыс салығы бойынша шығыстар	–	–
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша экономия	(22.130.375)	(40.674.236)
Өткен жылдардың табыс салығын түзету	9.107.086	10.603.690
Табыс салығы бойынша шығыстар	(13.023.289)	(30.070.546)

27 Табыс салығы бойынша шығыстар (жалғасы)

Төменде 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін ағымдағы табыс салығының шығысымен бірге табыс салығының ресми мөлшерлемесі бойынша салық салынғанға дейінгі пайдаға қолданылатын корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстардың салыстырылуы келтірілген:

Мың теңгемен	2024 ж.	2023 ж.
Табыс салығы есепке алынғанға дейінгі пайда	447.864.056	(11.254.705)
Нормативтік салық мөлшерлемесі	20%	20%
Табыс салығы бойынша теориялық шығыс	89.572.811	(2.250.941)
Тұрақты айырмалардан салық өсері		
Өткен жылдың ағымдағы табыс салығы бойынша түзетулер	5.030.688	530.526
Еншілес ұйымдарға салынған инвестициялардың құнсыздануынан болған залал	2.242.050	970.339
Қайтарылмайтын ҚҚС бойынша резервті есептеу	1.148.869	5.186.216
Шегерілмейтін газ шығындары	705.661	1.329.777
Салық салынбайтын/шегерілмейтін бағамдық айырмашылықтар, таза	583.366	(3.634.947)
Басқа дебиторлық берешекті есептен шығару	564.044	—
Табыс салығынан басқа салықтар	56.756	307.399
Байланысты тұлғалардан алынған несиелер және шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша дисконт амортизациясы	15.071	14.580
Қаржылық кепілдік міндеттемелердің амортизациясы	(74.338)	(115.030)
Қаржы активтері бойынша дисконттың амортизациясы	(95.039)	(83.129)
Қаржылық кепілдікті тану	(1.083.738)	—
Дивидендтік кіріс	(112.218.509)	(5.573.323)
Пайыздық шығындар шегерілмейді	—	1.512.751
Байланысты тарапқа несиелер бойынша жеңілдік	—	(6.040.413)
Сатып алушылардың шегерімдерге жатпайтын шарттық айыппұлдары	—	3.701.183
Бірлескен кәсіпорынға инвестиция салу	—	(26.329.572)
Басқа салық салынбайтын айырмашылықтар	529.019	404.038
Табыс салығы бойынша экономия	(13.023.289)	(30.070.546)

Компания пайыздық шығыстарды және бағамдық айырмашылықтарды жиынтық кіріс туралы есепте алдыңғы қарызды қайта қаржыландыру үшін алынған банктік қарыз бойынша мойындады. 2023 жыл ішінде бұл несие бойынша оң бағамдық айырма пайда болды, ол несие кіріс алуға бағытталған қызметке байланысты болмағандықтан, жылдық жиынтық кіріске қосуға жатпайды. Басшылық өзінің салық заңнамасын түсіндіруі орынды деп есептейді және ол салық органдарына өз ұстанымын негіздей алуы ықтимал. Басшылық 2024 және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша есептеу тәуекелі төмен деп санайды. Тиісінше, осы жеке қаржылық есептемеде Компания қосымша салық міндеттемелерін мойындаған жоқ. Ықтимал қосымша төлем сомасы шамамен 20.000.000 мың теңгені құрайды.

27 Табыс салығы бойынша шығыстар (жалғасы)

Қазақстан Республикасының 2023 жылғы 1 қаңтардағы Салық кодексінің 241-бабына салық төлеушілердің жылдық жиынтық табысынан дивидендтерді алып тастауға қатысты өзгерістерге байланысты Компания 26.329.572 мың теңге сомасында кейінге қалдырылған салық міндеттемелеріндегі бірлескен кәсіпорынға салынған инвестицияға қатысты тиісті өзгерісті көрсетті.

Өткен жылдардағы перспективтік шығындар негізінен сатып алынған газ құнының ұлғаюына байланысты ағымдағы кезеңдегі шығындармен байланысты. Болашақта газды сату тарифтері 33%-ға өсетін болса, Компания пайда табуды болжайды, осылайша өзінің салық базасын болашаққа аударылған залал сомасына азайтады.

2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанына кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша активтер мен міндеттемелердің компоненттері төмендегідей көрсетілген:

<i>Мың теңгемен</i>	Пайда мен зиянға		Пайда мен зиянға		2022 Ж.
	2024 Ж.	жатқызылды	2023 Ж.	жатқызылды	
Кейінге қалдырылған салық активтері					
Болашақ салық салынатын кіріске қарсы есепке алуға жататын залалдар	24.928.289	22.959.325	1.968.964	(129.562)	2.098.526
Есептеу әдісімен танылған шығыстар	-	-	-	(2.230.283)	2.230.283
Тауар-материалдық қорлар	3.657	3.657	-	(213.321)	213.321
Байланысты тарапқа берілген қарыздар бойынша дисконт	3.343.761	(1.674.985)	5.018.746	4.936.958	81.788
Қаржылық кепілдік міндеттемелері	1.314.131	1.030.510	283.621	283.621	-
Күтілетін несиелік зиян резерві	669.763	(125.599)	795.362	268.751	526.611
Басқа резервтер	394.500	(88.509)	483.009	(59.774)	542.783
Басқасы	121.727	(72.936)	194.663	(19.508)	214.171
	30.775.828	22.031.463	8.744.365	2.836.882	5.907.483
Мерзімі ұзартылған табыс салығы бойынша міндеттемелер					
Бірлескен кәсіпорынға инвестициялар	-	-	-	26.329.572	(26.329.572)
Есептеу әдісі бойынша танылған түсім	-	-	-	11.317.429	(11.317.429)
Байланысты тараптан қарыз бойынша дисконт	-	98.912	(98.912)	176.943	(275.855)
Қаржылық міндеттемелерді дисконттау	-	-	-	13.410	(13.410)
	-	98.912	(98.912)	37.837.354	(37.936.266)
Мерзімі ұзартылған табыс салығы бойынша міндеттемелер, нетто	30.775.828	22.130.375	8.645.453	40.674.236	(32.028.783)

Қазақстан Республикасының Салық Кодексіне сәйкес мерзімі ұзартылған салық бойынша барлық активтердің қолданылу мерзімі, 10 (он) жылдан кейін өтетін келешек кезеңдерге ауыстырылған салық залалдарын қоспағанда, 5 (бес) жылдан кейін өтеді.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның корпоративтік табыс салығы бойынша алдын ала төлемі 37.013.244 мың теңге (2023 жылы: 22.387.901 мың теңге) болды.

28 Байланысты тараптармен операциялар

Байланысты тараптармен жасалатын мәмілелердің ережелері мен шарттары

Байланысты тараптармен мәмілелер үшінші тараптарға қолжетімді тарифтердің негізінде көрсетілетін газды тасымалдау қызметтерін қоспағанда, нарықтық мөлшерлемелер бойынша міндетті түрде жүзеге асырылмаған тараптардың арасында келісілген талаптарда жүзеге асырылды.

«QazaqGaz» ҰК» АҚ
Жеке қаржылық есептілікке ескертпелер
2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

28 Байланысты тараптармен операциялар (жалғасы)

2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанында аяқталған жылдар үшін байланысты тараптармен жасалған негізгі мәмілелер қалдықтар былайша көрсетілген:

<i>Мың теңгемен</i>	<i>Ескерт.</i>	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Сауда және басқа да дебиторлық берешек	13		
Еншілес ұйымдар		179.320.921	108.731.124
Компания қатысушы болып табылатын бірлескен кәсіпорындар		18.035.828	18.450.612
«Самұрық-Қазына» және Үкімет қатысушылар болып табылатын бірлескен кәсіпорындар		17.783	19.904
«Самұрық-Қазына» мен Үкімет бақылауындағы ұйымдар		249	558.397
		197.374.781	127.760.037
Байланысты тараптарға берілген қарыздар	8		
Еншілес ұйымдар		50.194.992	51.915.170
«Самұрық-Қазына» мен Үкімет бақылауындағы ұйымдар		–	39.977.505
		50.194.992	91.892.675
Берілген аванстар			
Еншілес ұйымдар		117.358	–
Компания қатысушы болып табылатын бірлескен кәсіпорындар		–	81.970
«Самұрық-Қазына» және Үкімет қатысушылар болып табылатын қауымдастырылған кәсіпорындар		1.331.459	1.836.542
«Самұрық-Қазына» және Үкімет қатысушылар болып табылатын бірлескен кәсіпорындар		917.213	–
«Самұрық-Қазына» мен Үкімет бақылауындағы ұйымдар		19.363	486
		2.385.393	1.918.998
Басқа да қаржы активтері			
Еншілес ұйымдар		10.167.003	9.693.259
«Самұрық-Қазына» мен Үкімет бақылауындағы ұйымдар		60.111.779	64.783.007
		70.278.782	74.476.266
Басқа да қаржылық емес активтер			
Еншілес ұйымдар		–	3.289.009
«Самұрық-Қазына» мен Үкімет бақылауындағы ұйымдар		128	–
		128	3.289.009
Ақша қаражаты мен оның баламалары			
«Самұрық-Қазына» мен Үкімет бақылауындағы ұйымдар		58.269.426	657
		58.269.426	657
Сауда кредиторлық берешек	18		
Еншілес ұйымдар		39.737.391	40.107.969
Компания қатысушы болып табылатын бірлескен кәсіпорындар		47.651.119	74.625.656
«Самұрық-Қазына» және Үкімет қатысушылар болып табылатын қауымдастырылған кәсіпорындар		689.070	694.878
«Самұрық-Қазына» және Үкімет қатысушылар болып табылатын бірлескен кәсіпорындар		294.626.812	165.691.860
«Самұрық-Қазына» мен Үкімет бақылауындағы ұйымдар		3.686.303	8.389.298
		386.390.695	289.509.661

28 Байланысты тараптармен операциялар (жалғасы)

Мың теңгемен	Ескерт.	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Алынған қарыздар	16		
«Самұрық-Қазына» мен Үкімет бақылауындағы ұйымдар		–	7.968.020
		–	7.968.020
Қаржылық кепілдіктер шарттары бойынша міндеттемелер	17		
Еншілес ұйымдар		6.649.971	451.007
«Самұрық-Қазына» мен Үкімет бақылауындағы ұйымдар		–	1.418.106
		6.649.971	1.869.113
Басқа да қаржылық міндеттемелер			
Еншілес ұйымдар		709.728	91.269
«Самұрық-Қазына» және Үкімет қатысушылар болып табылатын қауымдастырылған кәсіпорындар		–	139
«Самұрық-Қазына» және Үкімет қатысушылар болып табылатын бірлескен кәсіпорындар		–	673.261
«Самұрық-Қазына» мен Үкімет бақылауындағы ұйымдар		701.541	700.497
		1.411.269	1.465.166

2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанында аяқталған жылдар үшін байланысты тараптармен операциялар бойынша кірістер мен шығыстар баптары былайша көрсетілген:

Мың теңгемен	Ескерт.	2024 ж.	2023 ж.
Тауарлар мен қызметтерді өткізу			
Еншілес ұйымдар		388.127.355	293.184.064
«Самұрық-Қазына» және Үкімет қатысушылар болып табылатын бірлескен кәсіпорындар		290.585	325.934
«Самұрық-Қазына» мен Үкімет бақылауындағы ұйымдар		11	–
		388.417.951	293.509.998
Басқарушылық қаламақы	21		
«Самұрық-Қазына» мен Үкімет бақылауындағы ұйымдар		47.568.050	493.854
		47.568.050	493.854
Дивидендтер бойынша кіріс	24		
Еншілес ұйымдар		20.003.114	17.003.114
Компания қатысушы болып табылатын бірлескен кәсіпорындар		541.089.430	10.863.500
		561.092.544	27.866.614

28 Байланысты тараптармен операциялар (жалғасы)

<i>Мың теңгемен</i>	<i>Ескерт.</i>	2024 ж.	2023 ж.
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісімен есептелген пайыздық кіріс			
Еншілес ұйымдар		12.522.330	15.491.479
«Самұрық-Қазына» мен Үкімет бақылауындағы ұйымдар		3.312.193	7.678.034
		15.834.523	23.169.513
Қаржылық кіріс			
Еншілес ұйымдар		2.132.785	931.570
«Самұрық-Қазына» мен Үкімет бақылауындағы ұйымдар		–	4.273
		2.132.785	935.843
Тауарлар мен қызметтерді сатып алу			
Еншілес ұйымдар		170.091.296	148.838.580
Компания қатысушы болып табылатын бірлескен кәсіпорындар		267.797.508	272.773.503
«Самұрық-Қазына» және Үкімет қатысушылар болып табылатын бірлескен кәсіпорындар		315.353.307	337.373.603
«Самұрық-Қазына» мен Үкімет бақылауындағы ұйымдар		24.115.166	16.925.015
		777.357.277	775.910.701
Қаржылық шығыстар			
Еншілес ұйымдар		379.537	351.882
«Самұрық-Қазына» және Үкімет қатысушылар болып табылатын бірлескен кәсіпорындар		–	67.051
«Самұрық-Қазына» мен Үкімет бақылауындағы ұйымдар		1.139.162	12.504.407
		1.518.699	12.923.340

2024 жыл ішінде Компания Жалғыз акционерге жай акциялар бойынша 22.809.827 мың теңге сомасында дивидендтер төледі (2023: 27.065.364 мың теңге).

2024 жылы алынуға жататын дивидендтер 561.092.544 мың теңге (2023 жылы: 27.866.614 мың теңге) сомасында ақша қаражатымен төленді.

Негізгі басқарушы персоналға төленетін сыйақы

Негізгі басқарушы персонал Директорлар кеңесінің мүшелерінен және Қоғамның тәуелсіз директорларынан, барлығы 13 адамнан тұрады. 2024 және 2023 жылдары негізгі басқарушы персоналға сыйақының жалпы сомасы 420.720 мың теңгені және басқарма мүшелеріне 505.657 мың теңгені, сондай-ақ тәуелсіз директорларға тиісінше 74.350 мың теңге және 69.827 мың теңгені құрады. Негізінен жалақы мен басқа да төлемдерден тұратын бұл сомалар жиынтық кіріс туралы бөлек есепте жалпы және әкімшілік шығыстарға қосылды.

29 Шарттық және шартты міндеттемелер

Қызметті жүргізу шарттары

Қазақстан нарықтық экономика талаптарына сәйкес экономикалық реформалар мен өзінің құқықтық, салық және нормативтік базасын дамытуды жалғастыруда. Келешектегі қазақстандық экономиканың тұрақтылығы осы реформалар мен өзгерістер шараларына, сондай-ақ үкімет қолға алатын экономикалық, қаржылық және монетарлық шаралардың тиімділігіне едәуір байланысты.

Бірлескен кәсіпорын алдында газды тасымалдау қызметтерін шартсыз сатып алу міндеттемелері

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның «АГҚ» алдында ҚҚС сомасынсыз 177.032.639 мың теңге (2023 жылғы 31 желтоқсан: 313.199.873 мың теңге) мөлшерінде газды тасымалдау қызметтерін сатып алу бойынша шартсыз міндеттемесі болды.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның «БШГ» алдында ҚҚС сомасынсыз 209.368.135 мың теңге (2023 жылғы 31 желтоқсан: 203.148.195 мың теңге) мөлшерінде газды тасымалдау қызметтерін сатып алу бойынша шартсыз міндеттемесі болды.

Күрделі шығындар бойынша міндеттемелер

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның айналымнан тыс активтерді сатып алумен және салумен байланысты ҚҚС сомасын ескерместен шамамен 1.842.319 мың теңге мөлшерінде (2023 жылғы 31 желтоқсан: ҚҚС сомасын ескерместен 2.058.464 мың теңге) күрделі міндеттемелері бар.

Салық салу

Қазақстан Республикасының салық заңнамасы мен нормативтік базасы тұрақты өзгерістерге ұшырағыш келеді және түрлі талқылауларға жол береді. Жергілікті, облыстық және ұлттық салық органдарының қайшы пікірлері, оның ішінде ХҚЕС-ке сай түсімдердің, шығыстардың және қаржылық есептіліктің басқа да баптарының есепке алынуына қатысты пікірлер кездесіп тұрады. Қазіргі кезде қолданып отырған, Қазақстанда қолданылып жүрген салық заңдарының негізінде мәлімделген және анықталған құқық бұзушылықтар үшін қарастырылған айыппұлдар мен өсімақылар жүйесі аса қатаң болып отыр. Салық тексерулері тексеру жылының алдындағы қызметтің 5 (бес) күнтізбелік жылын қамтуы мүмкін. Белгілі бір жағдайларда тексеруге бұдан да ерте кезеңдер ұшырауы мүмкін.

Трансферттік баға белгілеуді бақылау

Қазақстанда трансферттік баға белгілеу бойынша бақылау кең спектрге ие және байланысты мәмілелер тарапы болып табылатындығына қарамастан, халықаралық мәмілелермен тікелей немесе жанама байланысты көптеген операцияларда қолданылады. Трансферттік баға белгілеу туралы заң операцияларға қолданылатын барлық салықтар «қол ұшын беру» қағидаты бойынша айқындалған нарықтық бағалар негізінде есептелуін талап етеді.

Қазақстандық трансферттік баға белгілеу заңнамасына байланысты белгісіздіктерге байланысты салық органдарының ұстанымы Компанияның ұстанымынан өзгеше болуы мүмкін деген қауіп бар, бұл 2024 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша салықтардың, өсімпұлдардың және өсімпұлдардың қосымша сомасына өкелуі мүмкін. Басшылық оның трансферттік баға белгілеу заңнамасын түсіндіруі компанияның трансферттік баға белгілеу туралы заңнамасын дұрыс деп санайды. Тұрақты. Басшылықтың пікірінше, 2024 және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қосымша есептеулер қауіп жоқ.

Қоршаған ортаны қорғау мәселесі

Қолданыстағы заңнамаға сәйкес, басшылық Компания жекелеген қаржылық нәтижелеріне және оның қаржылық жағдайына айтарлықтай теріс әсер етуі мүмкін ықтимал немесе ықтимал экологиялық міндеттемелер жоқ деп санайды.

Сақтандыру мәселелері

Қазақстан Республикасындағы сақтандыру саласы даму халінде, басқа елдерде таралған сақтандырудың көптеген түрлері Қазақстан Республикасында қол жетімсіз болып отыр. Компанияның өндірістік ғимараттарға, өндірістік процестің тоқтап қалу залалдарына, сондай-ақ Компания объектілерінде немесе оның қызметінің барысында болған апаттардың нәтижесінде мүлікке немесе қоршаған ортаға келтірілген залалға байланысты үшінші тұлғалардың алдындағы жауапкершілікке қатысты толық сақтандыру өтемі жоқ. Компания баламалы

сақтандыру өтемін алмайынша, кейбір активтердің бұзылу залалдарының және жоғалту тәуекелі болады, бұл Компания қызметінің жекелеген қаржылық нәтижелеріне және оның жекелеген қаржылық жағдайына айтарлықтай теріс ықпал етуі мүмкін.

30 Қаржы құралдары, қаржы тәуекелдерін басқарудың мақсаты мен саясаты

Қаржы тәуекелдерін басқарудың мақсаттары мен саясаты

Компанияның негізгі қаржылық міндеттемелеріне шығарылған борыштық бағалы қағаздар, пайыздық қарыздар, сауда кредиторлық берешек және қаржылық кепілдіктер бойынша міндеттемелер кіреді. Мұндай қаржылық міндеттемелердің негізгі мақсаты - Компанияның операцияларын қаржыландыру және еншілес ұйымдар мен бірлескен кәсіпорындардың қызметін қолдау үшін солардың мүдделерінде банктерге кепілдіктер беру. Компанияның негізгі қаржы активтеріне байланысты тараптарға берілген қарыздар, сауда дебиторлық берешек, ақша қаражаты мен оның баламалары, банк депозиттері мен оның қызметінің нәтижесінде тікелей туындайтын басқа да қаржы активтері кіреді.

Компания, негізінен, нарықтық тәуекелге, несиелік тәуекелге және өтімділік тәуекеліне ұшырағыш келеді.

Компания басшылығы мұндай тәуекелдерді басқару процесін бақылайды. Тәуекелдерді басқару департаменті Компания басшылығына қаржы тәуекелдеріне және Компанияның қаржы тәуекелдерін басқарудың тиісті тұжырымдамасына қатысты кеңес береді. Тәуекелдерді басқару департаменті Компания басшылығына қаржы тәуекелдеріне байланысты Компания қызметі тиісті саясатқа және рәсімдерге сай жүзеге асырылатындығына көз жеткізуге көмектеседі.

Нарықтық тәуекел

Нарықтық тәуекел – қаржы құралы бойынша келешек ақша ағындарының әділ құны нарықтық бағалардың өзгеруі салдарынан құбылып тұрғанының тәуекелі. Нарықтық бағаларға тәуекелдің екі типі жатады: пайыздық мөлшерлеменің өзгеру тәуекелі және валюталық тәуекел. Нарықтық тәуекелге ұшырағыш қаржы құралдарына қарыздар мен депозиттер кіреді.

Компанияның пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруімен байланысты тәуекелдерді талдау және азайту бойынша ресми келісімдері жоқ, өйткені басшылық тәуекелді төмен деп бағалайды.

Келесі бөлімде сезімталдылық талдауы 2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанындағы позицияларға жатады.

Сезімталдық талдауы таза берешек сомасы, берешек бойынша құбылмалы пайыздық мөлшерлемелерге тіркелген пайыздық мөлшерлемелердің ара қатынасы, сондай-ақ шетел валютасындағы қаржы құралдарының үлесі тұрақты өлшемдер болып табылады деген жорамалдың негізінде дайындалды.

Пайыздық тәуекел

Пайыздық мөлшерлеменің өзгеру тәуекелі – қаржы құралы бойынша келешек ақша ағындарының әділ құны нарықтық пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруі салдарынан құбылып тұрғанының тәуекелі. Нарықтық пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру тәуекелі, ең алдымен, құбылмалы пайыздық мөлшерлемесі бар Компанияның қарыздарына жатады.

2024 жылы Банк ВТБ ЖАҚ 2023 жылы пайыздық несиені төлеуіне байланысты ТСБ КС салық төлегенге дейінгі пайдаға және Компанияның меншікті капиталына әсер етпейді.

Валюталық тәуекел

Валюталық тәуекел – қаржы құралы бойынша келешек ақша ағындарының әділ құны шетел валюталары бағамдарының өзгеруі салдарынан құбылып тұрғанының тәуекелі. АҚШ долларында көрсетілген қарыздардың едәуір сомалары мен кредиторлық берешектің нәтижесінде Компанияның қаржылық жағдай туралы жекелеген есебіне АҚШ долларының теңгеге қатысты айырбастау бағамдарындағы өзгерістер айтарлықтай ықпалын тигізе алады. Қаржы-шаруашылық қызмет сондай-ақ шетел валютасындағы мәмілелер бойынша тәуекелге ұшырағыш. Мұндай тәуекел АҚШ долларындағы кірістер бойынша туындайды.

Келесі кестеде Компанияның кірісінің табыс салығына дейінгі АҚШ долларының айырбастау бағамындағы ықтимал өзгерістерге (ақша активтері мен міндеттемелерінің әділ құнындағы өзгерістердің салдарынан), барлық басқа өлшемдер тұрақты шама ретінде қабылданған жағдай талабымен сезімталдығы көрсетілген. Компанияның меншікті капиталына әсер жоқ.

30 Қаржы құралдары, қаржы тәуекелдерін басқарудың мақсаты мен саясаты (жалғасы)

Мың теңгемен	Валюта бағамының жоғарылауы/төме ндеуі	Табысқа салынатын салыққа дейінгі пайдаға әсері
2024 АҚШ доллары	9%	(34.052.341)
	-7%	27.511.379
2023 АҚШ доллары	14,00%	(25.145.409)
	-14,00%	25.145.409
2024 Рубль	2%	15.739
	-23%	(180.622)
2023 Рубль	29,00%	686.757
	-29,00%	(686.757)

Несиелік тәуекел

Несиелік тәуекел – қаржы құралы бойынша бір жақ міндеттемені орындай алмай, басқа тарапты қаржылық шығын көтеруге мәжбүр ететін тәуекел. Компания өзінің операциялық қызметінің және инвестициялық қызметтің кейбір түрлерінің нәтижесінде несиелік тәуекелге ұшырағыш келеді. Несиелік тәуекелге ұшырау дебиторлық берешек, банктік депозиттер, ақша қаражаттары мен олардың баламалары, берілген несиелер және басқа да қаржылық активтерден туындайды.

Операциялардың ағымдағы деңгейінде басшылық Компанияға танылған, несиелік қабілеті бар үшінші тұлғалармен сауда жасауға мүмкіндік беру үшін тиісті несиелік бақылау мен өнеркәсіптік тұтынушыларды бақылау процедураларын орнатты деп есептейді. Компанияның несиелік саясаты бар, онда әрбір жаңа клиенттің несие қабілеттілігі Компанияның стандартты төлем және жеткізу шарттары ұсынылмас бұрын жеке талданады. Компанияның тиісті несиелік тарихы бар және белгіленген кредиттік лимиттерден аспайтын контрагенттермен мәмілелердің жасалуын қамтамасыз ету үшін тұрақты мониторингті қамтамасыз ететін саясат бар. Компания сондай-ақ экономикалық, саяси немесе басқа жағдайлардағы өзгерістердің контрагенттердің шарттық міндеттемелерді орындау қабілетіне әсеріне қатысты талдаулар жүргізеді.

Күтілетін несие зияндары

9 ХҚЕС бойынша қаржылық активтердің барлық санаттары бойынша шығындарды бағалау лайымдауды қолдануды талап етеді, атап айтқанда құнсызданудан болған залалдарды анықтау және несиелік тәуекелдің айтарлықтай өсуін бағалау кезінде болашақ ақша ағындарының сомасы мен мерзімін және құнын бағалау қажет. Бұл бағалаулар бірқатар факторларға байланысты, олардың өзгеруі құнсыздану бойынша резервтердің әртүрлі сомаларына әкелуі мүмкін. Компанияның КНЗ есептеулері кіріс айнымалылар мен олардың өзара тәуелділіктерін таңдауға қатысты бірқатар негізгі болжамдарды қамтитын күрделі модельдердің нәтижесі болып табылады.

Бастапқы танудан бері несиелік тәуекелдің (SICR) айтарлықтай өскенін немесе болмағанын бағалау жеке және портфельдік негізде жүзеге асырылады. Компанияның тәуекелдерді басқару департаменті несиелік тәуекелдің елеулі ұлғаюының орын алған-болмайтынын анықтау үшін қолданылатын критерийлерге оның сәйкестігіне көз жеткізу үшін мерзімді түрде мониторинг жүргізеді және қарастырады.

Күтілетін несие шығындарын бағалау үшін QG компаниялар тобы несиелік тәуекелдің құрамдастарын бағалау үшін келесі үлгілерді пайдаланады:

- дефолт ықтималдығын бағалау үлгілері (PD TTC және PD PiT);
- дефолт кезіндегі шығындар деңгейін бағалау (LGD) үлгілері;
- өдепкі бойынша шағымдарды бағалау үлгілері (EAD).

30 Қаржы құралдары, қаржы тәуекелдерін басқарудың мақсаты мен саясаты (жалғасы)

Несиелік тәуекелдің құрамдас бөліктерін бағалау үлгілері болжамды болашақ экономикалық жағдайлар бойынша болжамды деректерді пайдалануды ескере отырып әзірленеді. Бұл деректерге инфляция деңгейі, ЖІӨ динамикасы, жұмыссыздық деңгейі және экономикалық белсенділікке әсер ететін басқа да негізгі көрсеткіштер сияқты әртүрлі макроэкономикалық көрсеткіштер кіреді. Макроэкономикалық факторлардың тізімі:

- Жұмыссыздық деңгейі;
- Ұлттық валютаның (теңге) АҚШ долларына (USD) айырбас бағамы;
- Өткен тоқсанмен салыстырғанда тұтыну бағаларының индексінің (ТБИ) пайыздық өзгерісі;
- Өткен жылдың осы тоқсанымен салыстырғанда тұтыну бағаларының индексінің (ТБИ) пайыздық өзгерісі;
- Brent мұнайының орташа бағасы (Average of Europe Brent Spot Price FOB), барреліне АҚШ долларымен көрсетілген;
- Белгілі бір кезеңдегі елдегі экономикалық белсенділіктің нақты өсуін немесе төмендеуін көрсететін өндірістік әдіспен есептелетін жалпы ішкі өнімнің (ЖІӨ) физикалық көлемінің индексі;
- Белгілі бір кезеңдегі елдегі экономикалық белсенділіктің нақты өсуін немесе төмендеуін көрсететін түпкілікті пайдалану әдісімен есептелетін жалпы ішкі өнімнің (ЖІӨ) физикалық көлемінің индексі;

Дебиторлық берешек үшін 9 ХҚЕС қарастырылған күтілетін несиелік шығындарды (ECL) өлшеудің оңайлатылған тәсілі қолданылады, бұл дебиторлық берешектің орташа мерзімі шамамен 30 күнді құрайтынына байланысты, бұл мұндай активтердің қысқа мерзімді сипатына сәйкес келеді. 9 ХҚЕС-қа сәйкес қысқа мерзімді дебиторлық берешек үшін несиелік тәуекелдің елеулі ұлғаюын бағалауды қажет етпей, активтің қызмет ету мерзімі ішінде ECL есептеуді қамтитын жеңілдетілген тәсілге рұқсат етіледі.

Дебиторлық берешектің бір бөлігі ЭКЖ есептеудің ұжымдық тәсілі негізінде емес, жеке бағалау үшін таңдалуы мүмкін. Жеке бағалау үшін борышкерлерді таңдау келесі критерийлер негізінде жүзеге асырылады:

- меншікті капиталдың 0,2%-дан асуы (Қазақстан Республикасы банктерінің тәжірибесінен);
- Дебиторлық берешек сомасы белгіленген құннан асып кетсе;
- Жалпы дебиторлық берешек бойынша жоғарғы 1% пайыздық құрамға енгізілген борышкерлер;
- Төлем кестесінің немесе несие тәртібінің ерекшеліктері – төлем шарттары немесе несиелік тәртібі стандарттан айтарлықтай ерекшеленетін борышкерлер;
- Борышкерлер мамандардың кәсіби бағалауы негізінде таңдалады (сараптама қорытындысы).

ЭКЖ жеке негізде бағаланатын дебиторлық берешек үшін басқа қаржы құралдарының құнсыздану кезеңдерін жіктеу үшін пайдаланылатын бірдей критерийлер қолданылады.

Белгілі бір жағдайларда, егер ішкі немесе сыртқы ақпарат Компания иелігіндегі несиелік жақсартуларды есепке алмағанда, қалған шарттық төлемдердің толық сомасын Компанияның алуы екіталай екенін көрсететін болса, Компания қаржылық актив дефолтқа ұшырады деген қорытындыға келуі мүмкін. Келісімшарт бойынша ақша ағындары өтеледі деген негізді күту болмаса, қаржылық актив есептен шығарылады.

Дефолт ықтималдығын бағалау үшін Компания дефолтты тәуекел келесі критерийлердің біріне немесе бірнешеуіне сәйкес келетін жағдай ретінде анықтайды:

- эмитенттің немесе қарыз алушының елеулі қаржылық қиындықтары;
- қарыз алушының шартта көзделген төлемдерді кешіктіруі 90 күннен асады;
- халықаралық рейтингтік агенттіктер қарыз алушыны әдепкі рейтинг класына қосады;
- қарыз алушының банкроттық немесе басқа қаржылық қайта құру мүмкіндігі.

30 Қаржы құралдары, қаржы тәуекелдерін басқарудың мақсаты мен саясаты (жалғасы)

Кейбір жағдайларда қаржылық активтің несиелік құнсыздануының себебі бірнеше оқиғалардың жиынтық әсері болуы мүмкін бір оқиғаны анықтау мүмкін емес.

Ақпаратты ашу мақсатында Компания дефолт анықтамасын құнсызданған активтер анықтамасымен сәйкестендірді. Дефолттың жоғарыдағы анықтамасы Компанияның қаржылық активтерінің барлық түрлеріне қатысты.

Амортизацияланған құн бойынша өлшенетін қаржы активтері үшін ең жоғары несиелік тәуекел 8, 10, 12 және 13-ескертпелерде ашылған баланстық құнмен шектеледі. Берілген қаржылық кепілдік пен опциондық міндеттеме үшін несиелік тәуекелдің ең жоғары тәуекелі мынаған тең: осы ескертпенің өтімділік тәуекелі бөлімінде талқыланғандай, тиісінше опцион орындалса, номиналды сома кепілдік берілген қарыз шарты және міндеттеменің номиналды құны.

Банктік депозиттер және ақша қаражаттары мен олардың баламалары

Компания қазақстандық банктерде депозиттер орналастырады. Компания басшылығы төтенше несиелік тәуекелдерді жою мақсатында осы банктердің кредиттік рейтингтерін кезеңді түрде қарап отырады. Банктік депозиттер мен ақша қаражаттары мен олардың баламаларының несиелік тәуекелі шектеулі, өйткені келісім-шарт бойынша серіктестер инвестициялық деңгейдегі кредиттік рейтингі бар банктер болып табылады. Осы себепті құнсызданудың әсері елеулі емес.

Келесі кестеде Standard & Poor's, Fitch Ratings, Moody's және Томас Мюррейдің кредиттік рейтингтерін пайдалана отырып, 2024 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ақша қаражаттары мен олардың баламалары мен банктік депозиттердің несиелік сапасының талдауы берілген.

Мың теңгемен	Орналасқан жері	2024 ж.		2023 ж.		2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Citibank N.A. Лондон	Англия	Moody's	Aa3/ тұрақты	Moody's	Aa3/ тұрақты	272.418.330	271.388
«Сбербанк» АҚ ЕБ	Қазақстан	Fitch Ratings	BBB-/ тұрақты	—	—	68.675.494	—
«Қазпошта» АҚ	Қазақстан	—	—	—	—	58.285.184	40
«First Heartland Jysan Bank» АҚ	Қазақстан	Moody's	Ba3/ позитивті	Moody's	Ba2/ позитивті	34.921.982	2.245.997
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ	Қазақстан	Standard & Poor's	BBB-/ тұрақты	Standard & Poor's	BB+/ тұрақты	17.987.944	17.057.597
"Банк Фридом Финанс Казахстан" АҚ	Қазақстан	Standard & Poor's	B+/ тұрақты	—	—	7.929.746	—
Қытай банкі	Қытай	Standard & Poor's	A+/ тұрақты	—	—	10.526	—
Қытай банкі	Қытай	Standard & Poor's	A+/ тұрақты	—	—	9.896	42
Ситибанк Қазақстан АҚ	Қазақстан	Moody's	Aa3/ тұрақты	Moody's	Aa3/ тұрақты	6.124	12.439
Райффайзен банк	Ресей	—	—	—	—	3.923	—
«ForteBank» АҚ	Қазақстан	Fitch Ratings	BB/ тұрақты	Standard & Poor's	BB-/ тұрақты	1.129	3.414
«Бағалы Қағаздардың Орталық Депозитарийі» АҚ	Қазақстан	Thomas Murray	A+/ тұрақты /A	Thomas Murray	A+/ тұрақты /A	1.021	617
«Қытай Банкі» ЕБ	Қазақстан	Fitch Ratings	BBB+/ тұрақты	Fitch Ratings	BBB+/ тұрақты	528	588
«Московский кредитный банк» АҚ	Ресей	Moody's	Рейтинг қайтарылып алынды	Moody's	Рейтинг қайтарылып алынды	184	187
«Газпромбанк» АҚ	Ресей	Moody's	Рейтинг қайтарылып алынды	Moody's	Рейтинг қайтарылып алынды	61	73
«Алтын Банк» АҚ	Қазақстан	Moody's	Baa3/ тұрақты	Moody's	Baa3/ позитивті	21	906
						460.252.093	19.593.288

30 Қаржы құралдары, қаржы тәуекелдерін басқарудың мақсаты мен саясаты (жалғасы)

Сауда және басқа дебиторлық берешек

Төменде провизия матрицасына негізделген оңайлатылған әдісті пайдаланатын Компанияның сауда және басқа дебиторлық берешегі бойынша несиелік тәуекел туралы ақпарат берілген:

Мың теңгемен	Барлығы	Мерзімі өтпеген	Мерзімі өткен күндер				
			<30 күн	30-60 күн	60-90 күн	90-120 күн	>120 күн
2024 ж. 31 желтоқсан							
КНЗ мөлшерлемесі	1,16%	0,62%	0%	3,31%	3,33%	4,88%	0,59%
Өдепкі бойынша жалпы күтілетін баланстық құн	289.519.745	230.640.965	-	38.131.527	19.733.908	30.292	983.053
КНЗ	(3.354.635)	(1.428.968)	-	(1.260.321)	(658.049)	(1.477)	(5.820)
Таза баланстық құн	286.165.110	229.211.997	-	36.871.206	19.075.859	28.815	977.233
2023 ж. 31 желтоқсан							
КНЗ мөлшерлемесі	0,93%	0,00%	-	-	-	-	67,64%
Өдепкі бойынша жалпы күтілетін баланстық құн	290.316.725	286.212.439	-	-	56.203	52.500	3.995.583
КНЗ	(2.702.722)	-	-	-	-	-	(2.702.722)
Таза баланстық құн	287.614.003	286.212.439	-	-	56.203	52.500	1.292.861

Компания несиелік тәуекелдің шоғырлануына ұшырайды. Несиелік тәуекелдердің шоғырлануы негізінен негізгі клиенттерге, атап айтқанда халықаралық клиенттерге қатысты. 2024 жылы клиенттермен жасалған келісім-шарттардан түскен кірістің шамамен 60%-ы және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның сауда дебиторлық және басқа қарыздарының 26%-ы PetroChina International Co. Ltd (2023: клиенттермен жасалған келісім-шарттар бойынша кірістің 65% және Компанияның дебиторлық және басқа қарыздарының 51%).

Берілген несиелер және басқа қаржылық активтер

Компанияның басқа қаржылық активтері бойынша туындайтын несиелік тәуекелге қатысты, оның ішінде басқа қаржы активтері, байланысты тарапқа берілген қарыздар және қаржылық кепілдіктер туралы келісімдер бойынша міндеттемелер, Компанияның несиелік тәуекелге ұшырауы контрагенттің дефолттың нәтижесінде туындайды. Берілген несиелерге қатысты Компания қарыз алушылардың активтерін қамтамасыз ету түріндегі несиелік қамтамасыз етуді ұсынуды талап ете отырып, несиелік тәуекелді азайтады.

Төмендегі кестеде Fitch Ratings кредиттік рейтингтерін пайдалана отырып, 2024 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша маңызды қаржы активтерінің несие сапасының талдауы берілген.

						1-кезең (ҚНЗ 12 айға)	
Мың теңгемен	Орналасқан жері	2024 ж.		2023 ж.		2024 ж.	2023 ж.
Басқа да қаржы активтері							
«Самұрық-Қазына» АҚ	Қазақстан	Fitch Ratings	BBB/ тұрақты	Fitch Ratings	BBB/ тұрақты	60,095,000	64,783,007
«QazaqGaz Airtaq» АҚ	Қазақстан	Fitch Ratings	BB+/ тұрақты	Fitch Ratings	BBB-/ тұрақты	10,167,003	9,693,259
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің еурооблигациялары	Қазақстан	Fitch Ratings	BBB/ тұрақты	Fitch Ratings	BBB/ тұрақты	5,075,012	–
Қаржылық жалдау бойынша қарыз	Қазақстан	–	–	–	–	3,128,257	3,282,962
Басқа	Қазақстан	–	–	–	–	–	332,846
Байланысты тараптарға берілген қарыздар							
«Интергаз Орталық Азия» АҚ	Қазақстан	Fitch Ratings	BB+/ тұрақты	Fitch Ratings	BBB-/ тұрақты	47,229,379	51,757,166
«GPC Investments» ЖШС	Қазақстан	–	–	–	–	2,190,851	41,257,412
«QazaqGaz FTO» ЖШС	Қазақстан	–	–	–	–	760,758	–
«Teric Mұнай» ЖШС	Қазақстан	–	–	–	–	14,004	8,004
«Маңғышлақ Мұнай» ЖШС	Қазақстан	–	–	–	–	–	150,000
						128,660,264	171,264,656
Минус: күтілетін несиелік шығындарға арналған резерв						–	(1,279,907)
						128,660,264	169,984,749

30 Қаржы құралдары, қаржы тәуекелдерін басқарудың мақсаты мен саясаты (жалғасы)

Компания болжамды кредиттік шығындар мен несиелер мен берілген кепілдіктер бойынша нақты залалдар арасындағы айырмашылықтарды азайту үшін үлгілер мен модельдік мәліметтерді жүйелі түрде қарастырады және растайды. Компания контрагенттердің оң кредиттік рейтингіне және несиелік нашарлау факторларының болмауына байланысты оның елеусіздігіне байланысты қаржы активтері бойынша күтілетін кредиттік шығындарға резервті мойындамады.

Өтімділік тәуекелі

Өтімділік тәуекелі – Компанияның қаржы құралдарына байланысты міндеттемелерді өтеуге арналған қаражатты алу кезінде қиындықтардың пайда болу тәуекелі. Өтімділік тәуекелі оның әділ құнына тең немесе жуық құны бойынша қаржы активін шұғыл өткізу мүмкіндігінің болмауы нәтижесінде пайда болуы мүмкін.

Компания өтімді қаражаттар қажеттілігін үнемі қадағалап отырады және басшылық кез келген орын алатын міндеттемелерді орындау үшін жеткілікті болатын көлемде қаражатпен қамтамасыз етеді.

Төмендегі кестеде есеп беру күніндегі міндеттемелердің өтеу мерзіміне дейін қалған шарттық талаптар бойынша бөлінуі көрсетілген. Өтеу кестесінде ашылған сомалар алынған қарыздар мен қаржылық кепілдіктер бойынша жалпы міндеттемелерді қоса алғанда, келісімшарт бойынша дисконтталмаған ақша ағындарын білдіреді. Бұл дисконтталмаған ақша ағындары қаржылық жағдай туралы жекелеген есепте қамтылған сомадан ерекшеленеді, себебі қаржылық жағдай туралы жекелеген есепте көрсетілген сома дисконтталған ақша ағыны негізінде есептеледі. Төлеуге жататын сома белгіленбеген жағдайларда кестедегі сома есепті күнгі шарттар негізінде анықталады. Валюталық төлемдер есепті кезеңнің соңындағы спот айырбастау бағамы бойынша қайта есептеледі.

Мың теңгемен	Талап етілгенге дейін	1 айдан 3 айға дейін	3 айдан 1 жылға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	>5 жыл	Жиыны
2024 ж. 31 желтоқсанға						
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	–	8.113.343	8.113.343	403.349.067	–	419.575.753
Сауда кредиторлық берешек	–	494.336.018	–	–	–	494.336.018
Пут-опцион бойынша міндеттеме	40.510.279	–	–	–	–	40.510.279
Қаржылық кепілдік шарттары бойынша міндеттемелері	207.295.919	–	–	–	–	207.295.919
Басқа да қаржылық міндеттемелер	–	904.605	–	–	–	904.605
	247.806.198	503.353.966	8.113.343	403.349.067	–	1.162.622.574

Мың теңгемен	Талап етілгенге дейін	1 айдан 3 айға дейін	3 айдан 1 жылға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	>5 жыл	Жиыны
2023 ж. 31 желтоқсанға						
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	–	7.023.293	7.023.293	363.204.577	–	377.251.163
Сауда кредиторлық берешек	–	355.599.861	–	–	–	355.599.861
Алынған қарыздар	–	–	8.463.337	–	–	8.463.337
Пут-опцион бойынша міндеттеме	40.510.279	–	–	–	–	40.510.279
Қаржылық кепілдік шарттары бойынша міндеттемелері	46.710.166	–	–	–	–	46.710.166
Басқа да қаржылық міндеттемелер	673.261	509.856	–	–	–	1.183.117
	87.893.706	363.133.010	15.486.630	363.204.577	–	829.717.923

Қаржылық кепілдік міндеттемелері бастапқы келісім-шарттардың сомасын білдіреді. 2024 және 2023 жылдары қаржылық кепілдіктер пайдаланылған жоқ.

30 Қаржы құралдары, қаржы тәуекелдерін басқарудың мақсаты мен саясаты (жалғасы)

Капиталды басқару

Капиталды басқаруға байланысты Компанияның негізгі мақсаты тұрақты несие төлеу қабілетін қамтамасыз ету және Компания қызметін жүргізу үшін капиталдың барабар деңгейі мен акционерлердің пайдасын барынша көбейту.

Берешек пен капиталдың балансын оңтайландыру арқылы мүдделі тараптар үшін кірістерді барынша ұлғайта отырып үздіксіз қызмет қағидатын қолдау үшін Компания өз капиталын басқарады. 2023 жылмен салыстырғанда Компанияның жалпы стратегиясы өзгеріссіз қалды.

Компания капиталының құрылымы 15 және 16-ескертпелерде ашылып көрсетілген шығарылған борыштық бағалы қағаздар, пайыздық қарыздар мен байланысты тараптардың қарыздары кіретін берешектен және бұл 14-ескертпеде ашылып көрсетілгендей жарғылық капитал, қосымша төленген капитал мен бөлінбеген пайда кіретін меншікті капиталдан тұрады.

Компания басшылығы әр жарты жыл сайын капитал құрылымын талдайды. Бұл талдаудың бір бөлігі ретінде басшылық капиталдың құнын және капиталдың әр класымен байланысты тәуекелдерді қарастырады. Компанияның 1,5 аспайтын капиталға қарыз қаражаты үлесінің мақсатты коэффициенті бар.

2024 және 2023 жылдар ішінде Компания несиеге және қарыздарға қатысты шарттарды қоса алғанда, капиталға қатысты барлық сыртқы және ішкі талаптарды орындады.

Қаржы құралдарының әділ құны

2024 және 2023 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның қаржы құралдарының баланстық құны төменде берілген қаржы құралдарын қоспағанда, олардың әділ құнына негіздемелі түрде жақындау болып табылады:

2024 ж. 31 желтоқсан					
Мың теңгемен	Баланстық құн	Әділ құны	Бағалау деңгейі бойынша әділ құны		
			Белсенді нарықтардағы баға белгілеулері (1-деңгей)	Айтарлықтай бақыланатын бастапқы деректер (2-деңгей)	Айтарлықтай бақыланбайтын бастапқы деректер (3-деңгей)
Қаржы активтері					
Байланысты тарапқа берілген пайыздық қарыздар	47.229.379	42.349.115	–	–	42.349.115
Байланысты тарапқа берілген пайызсыз қарыздар	2.965.613	2.952.332	–	–	2.952.332
Басқа да қаржы активтері	75.337.015	75.138.999	15.043.999	60.095.000	–
Қаржылық міндеттемелер					
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	(374.843.748)	(374.198.202)	(374.198.202)	–	–

30 Қаржы құралдары, қаржы тәуекелдерін басқарудың мақсаты мен саясаты (жалғасы)

Мың теңгемен	2023 ж. 31 желтоқсан				
	Баланстық құн	Әділ құны	Бағалау деңгейі бойынша әділ құны		
			Белсенді нарықтардағы баға белгілеулері (1-деңгей)	Айтарлықтай бақыланатын бастапқы деректер (2-деңгей)	Айтарлықтай бақыланбайтын бастапқы деректер (3-деңгей)
Қаржы активтері					
Байланысты тарапқа берілген пайыздық қарыздар	51.757.166	43.346.856	-	-	43.346.856
Байланысты тарапқа берілген пайызсыз қарыздар	40.135.509	41.588.361	-	-	41.588.361
Басқа да қаржы активтері	74.476.266	73.889.692	9.106.685	64.783.007	-
Қаржылық міндеттемелер					
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	(324.357.503)	(311.644.432)	(311.644.432)	-	-
Алынған қарыздар	(7.968.020)	(7.947.317)	-	(7.947.317)	-

Бағалаулар мен жорамалдар

Бағасы белгіленетін облигациялардың әділ құны есепті күнгі бағалардың белгіленуі негізінде айқындалады.

Ұзақ мерзімді қарыздардың әділ құны өтеуге дейін қалған ұқсас талаптармен, несиелік тәуекелмен және мерзімдермен берешек үшін ағымдағы мөлшерлемелерді пайдалана отырып дисконтталған ақша ағындары әдістерінің көмегімен айқындалады.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сатуға арналған опционның және қаржылық көпілдік міндеттемелерінің әділ құны олардың баланстық құнына жуықтайды.

2024 және 2023 жылдардың ішінде 1, 2 және 3-деңгейлер арасындағы аударымдар болған жоқ.

Компания басшылығы ақша қаражаты мен банк салымдарының, сауда дебиторлық берешектің, сауда және басқа да кредиторлық берешектің, алынған қысқа мерзімді қарыздардың және барлық басқа қаржы құралдарының әділ құны, ең алдымен, бұл құралдарды өтеудің қысқа мерзімдеріне орай, шамамен олардың баланстық құнына тең екендігін айқындады.

Қаржылық қызметпен негізделген міндеттемелердегі өзгерістер

Мың теңгемен	2024 ж.		Өтеу	Бағамдық айырма бойынша кірістер немесе шығыстар		Пайыздарды есептеу	Басқа қолма-қол ақшасыз операциялар	2024 ж. 31 желтоқсан
	1 қаңтар	Түсімдер		Пайыздарды төлеу	Пайыздарды төлеу			
Қаржылық міндеттемелер								
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	324.357.503	–	– (14.366.107)	50.154.750	14.583.937	113.665	374.843.748	
Алынған қарыздар	7.968.020	–	(8.222.333)	(372)	(179.426)	283	433.828	
Қаржылық қызметпен негізделген міндеттемелер жиыны	332.325.523	–	(8.222.333)	(14.366.479)	49.975.324	14.584.220	547.493	374.843.748

30 Қаржы құралдары, қаржы тәуекелдерін басқарудың мақсаты мен саясаты (жалғасы)

Мың теңгемен	2023 ж. 1 қаңтар	Түсімдер	Өтеу	Пайыз- дарды төлеу	Бағамдық айырма бойынша кірістер немесе шы- ғыстар	Пайыз- дарды есептеу	Басқа қолма- қол ақшасыз опера- циялар	2023 ж. 31 желтоқ- сан
Қаржылық міндеттемелер								
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	329.927.140	-	-	(14.513.971)	(5.368.899)	14.202.129	111.104	324.357.503
Банктік несиелер	92.373.724	-	(73.646.650)	(7.465.553)	(18.113.398)	7.563.754	(711.877)	-
Алынған қарыздар	15.847.112	-	(8.504.752)	(1.701)	(226.479)	1.608	852.232	7.968.020
Жалдау бойынша міндеттемелер	505.494	-	(60.268)	-	-	-	(445.226)	-
Қаржылық қызметпен негізделген міндеттемелер жиыны								
	438.653.470	-	(82.211.670)	(21.981.225)	(23.708.776)	21.767.491	(193.767)	332.325.523

«Басқасы» бағаны, ең алдымен, жаңа шарттарды, дисконт амортизациясын, жалдауды түрлендіруді және қарыздарды ұйымдастырумен байланысты шығыстарды білдіреді. Компания төленген пайыздарды операциялық қызметтен ақша ағындары ретінде жіктейді.

31 Сегменттік есептілік

Компанияның негізгі қызметі газбен сыртқы және жергілікті нарықтарда сауда жасаумен байланысты. Компания 8 ХҚЕС-ке сай тек бір ғана есепті сегментті қарастырады. Сегмент қызметінің нәтижелері пайданың немесе залалдың негізінде бағаланады және ХҚЕС-ке сәйкес дайындалған қаржылық есептілікте пайдаға немесе зиянға сәйкес бағаланады.

2024 жылы Компания «PetroChina» тобынан түсімнің 60% және «QG Аймақ»-тан 35% алды (2023 жылы: «PetroChina» тобынан 65% және «QG Аймақ»-тан 30%).

32 Есеп беру күннен кейінгі оқиғалар

2025 жылдың 11 ақпанында QG 1.500.000.000 долларға дейінгі сомаға купондық облигацияларды сатып алу-сату шартын жасасу туралы шешім қабылдады.

2025 жылғы 20 ақпанда 2025 жылғы 14 ақпандағы газды сатып алу-сату шартына сәйкес Компания «Теңізшевройл» ЖШС-не 135.299.790 мың теңге төледі.

2025 жылдың 27 ақпанында 60.000.000 мың теңге сомаға «Самұрық-Қазына» қоры облигацияларының айналыс мерзімі 2025 жылдың 7 наурызына дейін ұзартылды.